

Xarxes socials i política catalana

**Centre
d'Estudis
d'Opinió**

**Generalitat
de Catalunya**

© Centre d'Estudis d'Opinió (CEO)

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest document, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per registre o altres mètodes, sense permís del titular del Copyright.

Autora: Núria Garcia Garcia

Primera edició: febrer 2016

Continguts

Introducció	6
1. Anàlisi descriptiu dels resultats	7
2. Resultats.....	33
3. Consideracions finals	44
Annex 1: Significació estadística dels resultats	45
Referències	55

Resum

Aquest Paper de Treball presenta, de manera preliminar, els resultats descriptius i alguns encreuaments de l'estudi realitzat pel Centre d'Estudis d'Opinió titulat *Xarxes Socials i Política Catalana*.

Paraules clau: Xarxes personals, xarxes socials, independència de Catalunya.

Resumen

Este Paper de Treball presenta, de manera preliminar, los resultados descriptivos y algunos cruces del estudio realizado por el Centre d'Estudis d'Opinió titulado *Xarxes Socials i Política Catalana*.

Palabras clave: Redes personales, redes sociales, independencia de Cataluña.

Introducció

Les nostres xarxes personals i el fet d'estar present a les xarxes socials tenen un impacte en l'opinió que ens conformem del que ens envolta. Cada dia ens relacionem amb diverses persones, ja sigui de manera personal, cara a cara, o de manera virtual, a través de tots els nous mecanismes que ens ofereixen les noves tecnologies de la comunicació. I amb les persones que ens relacionem parlem, parlem de temes personals, com parlem també de temes d'actualitat.

A Catalunya, el debat al voltant de la independència és present des de fa un temps. Els mitjans de comunicació tradicionals així com les converses i reflexions al nostre entorn – tant presencials com virtuals – acaben per conformar la nostra opinió al respecte, si més no, tenen un impacte en les nostres opinions i valoracions.

En aquest Apunt de Treball es presenten els resultats de l'enquesta de *Xarxes socials i política catalana* realitzada pel Centre d'Estudis d'Opinió – d'ara en endavant CEO –.

La realització d'aquest estudi parteix d'altres estudis realitzats pel Centro de Investigaciones Sociológicas¹ (CIS) i pel Pew Research Center². El qüestionari de l'enquesta es troba disponible a la pàgina web del CEO així com la matriu de dades i l'informe descriptiu, per tal que qui vulgui el pugui consultar.

L'enquesta consta de tres apartats. El primer mesura dades referides al context en el qual es realitza l'enquesta. El segon apartat es centra en analitzar les xarxes personals i en el tercer, s'estudien les xarxes socials.

Aquest Apunt de Treball es compon de dos grans apartats: en el primer es presenten els resultats descriptius de les variables incloses a l'estudi, i en un segon apartat, es presenten els resultats dels encreuaments d'una selecció de variables segons el posicionament davant del debat sobre la independència de Catalunya. Al final es presenten unes reflexions finals fruit de l'anàlisi de les dades.

---

¹ Concretament l'estudi és el Baròmetre de Març de 2015 (estudi 3057).

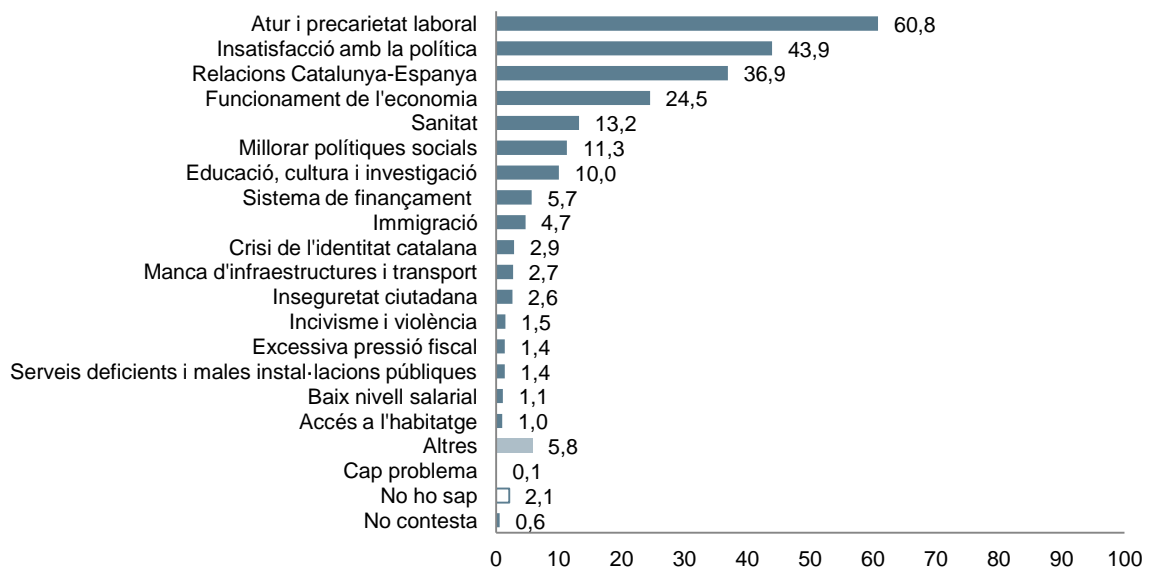
² L'estudi del qual es parteix és Hampton, K.N., Rainie, L., Lu, W., Dwyer, M., Shin, I., i Purcell, K. (2014): *Social Media and the "Spiral of Silence"*. Pew Research Center, Washington, DC. Accessible a <http://www.pewinternet.org/2014/08/26/social-media-and-the-spiral-of-silence/>

1. Anàlisi descriptiu dels resultats

En aquest primer apartat es presenten els resultats descriptius de l'enquesta. Abans de començar, cal fer esment a la fitxa tècnica de dita enquesta. Aquesta, es va realitzar a una mostra proporcional de 1.050 individus de 18 i més anys residents a Catalunya amb ciutadania espanyola. La metodologia de recollida de les dades és telefònica assistida per ordinador. El marge d'error per al conjunt de la mostra és de $\pm 3,02\%$. El treball de camp el va realitzar l'Institut Opinòmetre del 20 d'octubre al 5 de novembre del 2015.

Comencem per les dades referents al context sociopolític. Gairebé tots els qüestionaris comencen per un primer bloc en el qual es demana a l'entrevistat que descriu el moment actual. La primera reflexió que han de fer els entrevistats i entrevistades és dir quins creuen que són els problemes que té Catalunya.³ En aquesta primera pregunta l'entrevistat pot arribar a citar fins a tres problemes. En el gràfic següent es poden observar els resultats:

GRÀFIC 1. Principals problemes a Catalunya. Resultats expressats en percentatges.

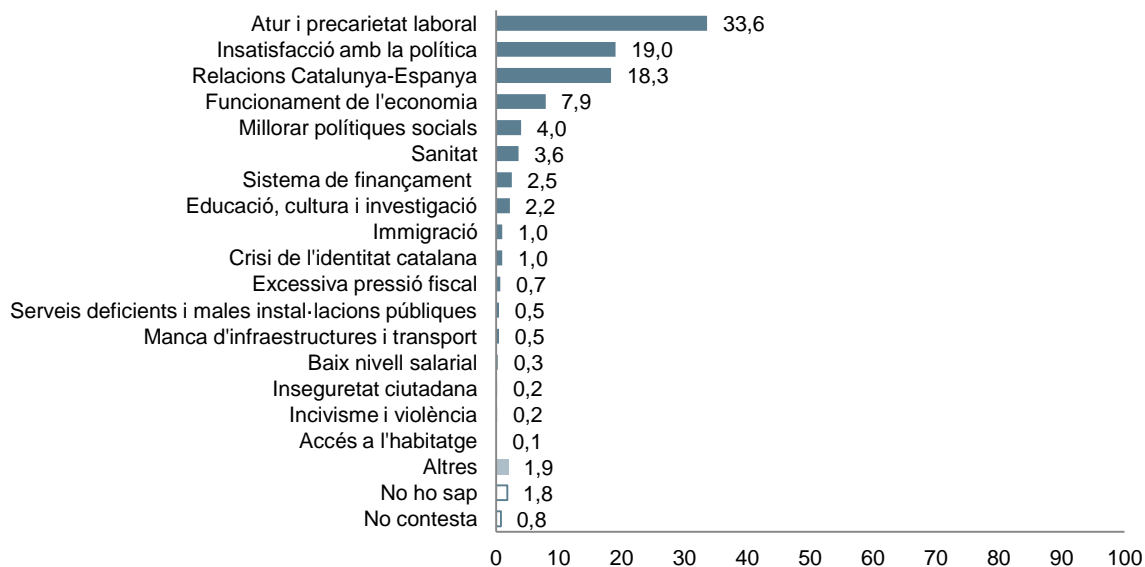

Tal com mostren les dades, els principals problemes que, segons les persones enquestades, té Catalunya són l'atur i la precarietat laboral, i en segon i tercer lloc, problemes relacionats amb la política, com són la insatisfacció amb la política i les relacions actuals entre Catalunya i Espanya.

³ P1. En la seva opinió, quins creu vostè que són els principals problemes que té actualment Catalunya? En aquesta pregunta es poden donar un màxim de tres respostes.

Quan es demana quin dels problemes que ha anomenat considera que és el més important,⁴ el principal problema que s'assenyala és l'atur i la precarietat laboral:

GRÀFIC 2. Principal problema a Catalunya. Resultats expressats en percentatges.

Aquestes dades reflecteixen el que recullen els diferents Baròmetres d'Opinió Política (BOP), en els quals, des del gener de 2010, el principal problema a Catalunya que venen assenyalant les persones enquestades, és l'atur i la precarietat laboral.

Una vegada emmarcada l'enquesta, es demana una valoració de la situació econòmica⁵ a Catalunya, en el present, en comparació amb el passat recent i una previsió de futur.

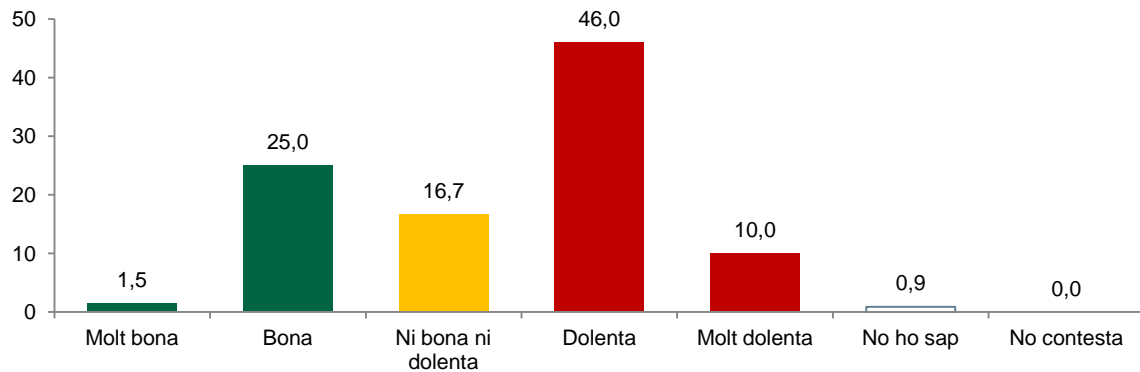
La valoració que se'n fa de la situació econòmica actual és la següent que reflecteix el gràfic:

⁴ P2. Quin d'aquests problemes que m'ha dit considera que és el més important? Aquesta pregunta es respon en base al que s'ha dit a la P1.

⁵ P3. Parlant d'economia, vostè com valora la situació de Catalunya: molt bona, bona, dolenta o molt dolenta.

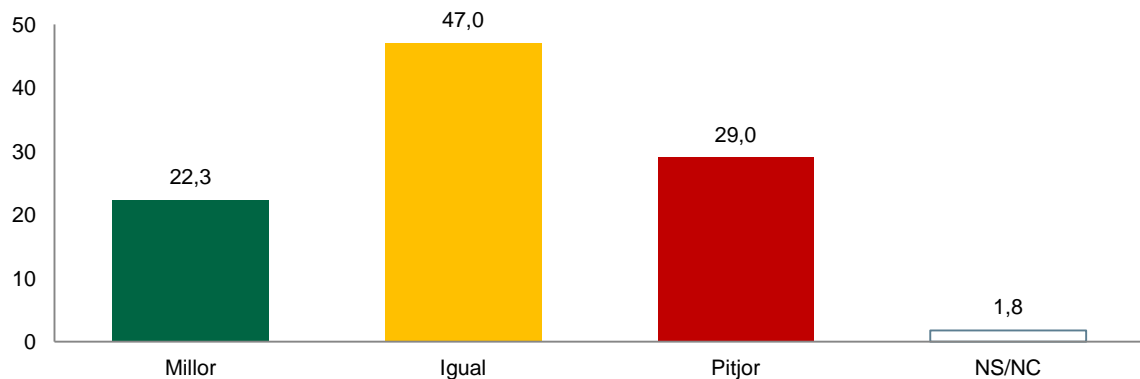
GRÀFIC 3. Valoració de la situació econòmica a Catalunya. Resultats expressats en percentatges.

Clarament les posicions majoritàries es troben a la part negativa; si s'agrupen els qui la veuen com a dolenta i molt dolenta, aquests representen a poc més d'1 de cada 2 que perceben la situació econòmica a Catalunya com a dolenta.

Si es compara la situació econòmica actual amb la de l'any passat⁶ la percepció majoritària és que la situació econòmica es manté igual:

GRÀFIC 4. Valoració de la situació econòmica a Catalunya respecte l'any passat. Resultats expressats en percentatges.

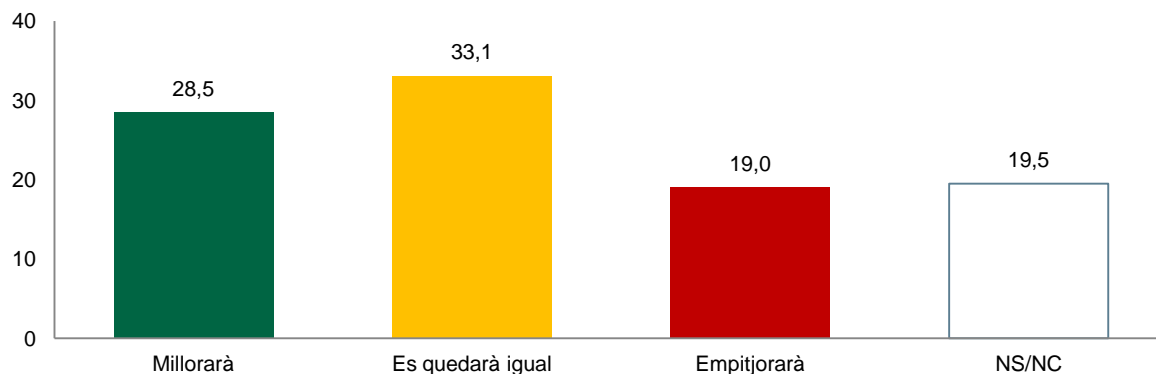

La situació econòmica actual és dolenta i pràcticament és la mateixa que l'any anterior. Quines són les perspectives pel proper any⁷?

⁶ P4. Diria que ara la situació econòmica de Catalunya és millor, igual o pitjor que la de fa un any?

⁷ P5. D'aquí a un any creu vostè que la situació econòmica de Catalunya millorarà, es quedarà igual o empitjorarà?

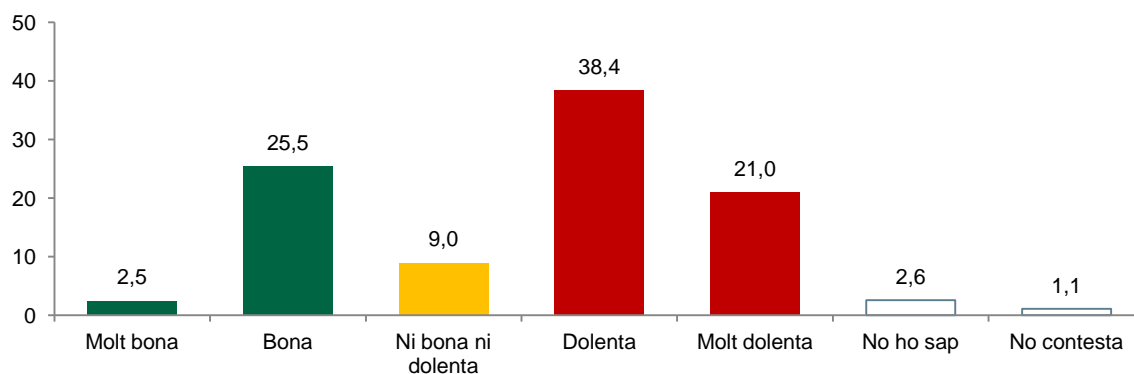
GRÀFIC 5. Valoració de la situació econòmica a Catalunya pel proper any. Resultats expressats en percentatges.

Tal com mostren les dades, aquí es troba un terç dels enquestats que es mantenen bastant pessimistes i creuen que romandrà igual, i gairebé un terç més optimista que creuen que la situació econòmica millorarà durant l'any 2016.

Una vegada feta la valoració de la situació econòmica, és pertinent fer el mateix amb la situació política⁸:

GRÀFIC 6. Valoració de la situació política a Catalunya. Resultats expressats en percentatges.

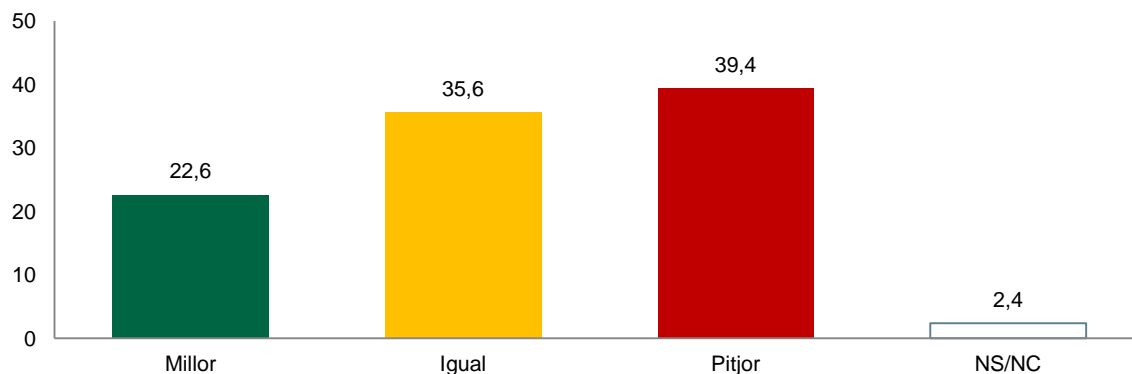
Si s'agrupen novament les opcions de resposta, pel que fa a la situació política, aquesta és percebuda com a dolenta per gairebé 6 de cada 10.

I si es compara amb l'any passat,⁹ la situació política a Catalunya és percebuda majoritàriament com a pitjor:

⁸ P6. I referint-nos ara a la situació general de Catalunya, com la qualificaria vostè, molt bona, bona, dolenta o molt dolenta?

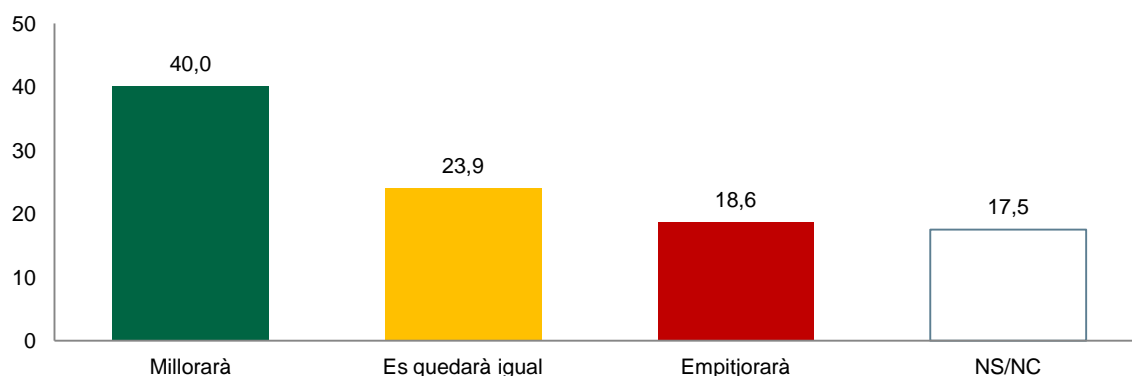
⁹ P7. I creu vostè que la situació política actual del país és millor, igual o pitjor que fa un any?

GRÀFIC 7. Valoració de la situació política a Catalunya respecte l'any passat. Resultats expressats en percentatges.

De moment, totes les dades assenyalen que la situació política és pitjor que l'econòmica. Quina és l'expectativa d'aquí a un any¹⁰?

GRÀFIC 8. Valoració de la situació política a Catalunya pel proper any. Resultats expressats en percentatges.

Tal com queda reflectit en el gràfic, la previsió majoritària és que la situació política a Catalunya millori.

Fins ara s'ha vist que tot i que la situació política ja fa temps que es percep de manera negativa, s'albira que pel proper any aquesta millorarà mentre que la situació econòmica es preveu que es mantingui estable respecte els anys anteriors.

Després d'aquesta contextualització, per una banda, a través dels problemes de Catalunya i per altra banda, amb la percepció de la situació econòmica i política, entrem ja al gruix del qüestionari. Comencem amb el primer gran bloc que recull dades sobre les xarxes personals.

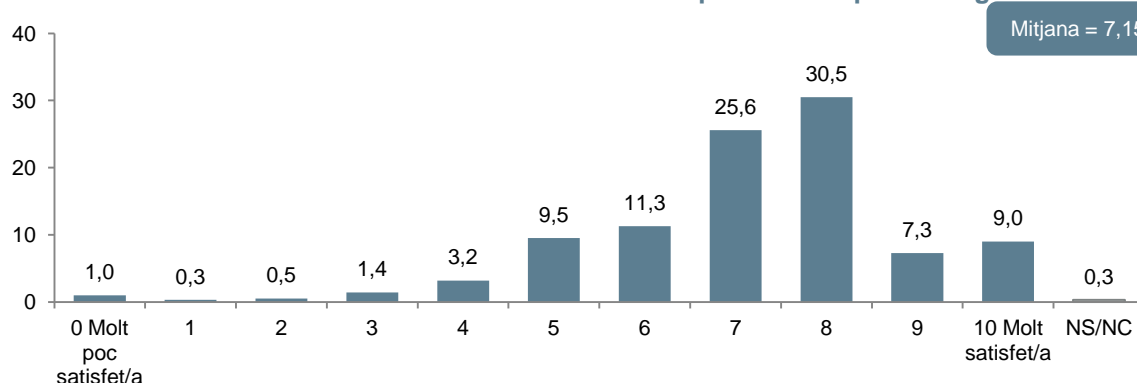
¹⁰ P8. D'aquí a un any, vostè creu que la situació política de Catalunya millorarà, es quedarà igual o empitjorarà?

Què entenem per xarxes personals? Podríem afirmar que les xarxes personals són el conjunt de relacions socials dels individus fruit de la interacció amb els familiars, les amistats i coneguts de l'àmbit més proper. És a dir, com ens relacionem amb les persones del nostre entorn, amb quina freqüència ho fem.

Abans però de començar a descriure com són les xarxes, aquest apartat comença amb una pregunta cada vegada més utilitzada en d'altres qüestionaris que mesura, de manera totalment subjectiva, el grau de satisfacció amb la vida. Aquesta pregunta és de gran utilitat per tal d'entendre determinades opinions i comportaments dels entrevistats i per tal de descriure perfils.

En el gràfic següent es pot observar la distribució pel que fa al nivell de satisfacció amb la vida¹¹ així com la valoració mitjana resultants pel conjunt de la mostra:

GRÀFIC 12. Satisfacció amb la vida actual. Resultats expressats en percentatges.

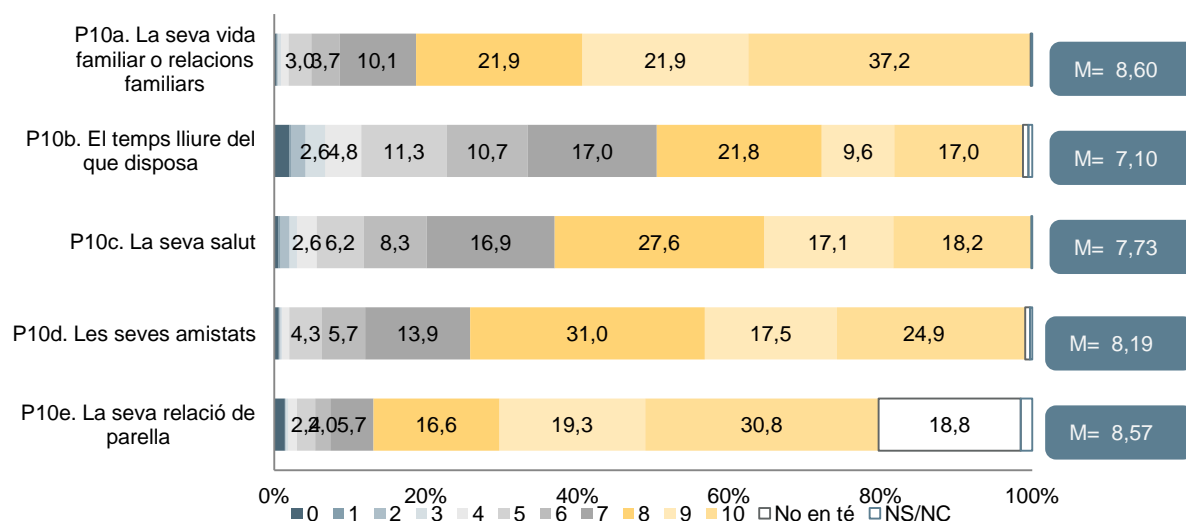
1 de cada 2 dels entrevistats se situen en valors entre 7 i 8 – en una escala de 0 a 10 en la qual 0 significa molt poc satisfet/a i 10 molt satisfet/a –. La mitjana resultant és elevada i això permet afirmar que el nivell de satisfacció amb la vida personal és elevat.

Després d'aquesta pregunta que centra la temàtica següent, es demana a l'entrevistat la satisfacció amb diferents aspectes de la seva vida.¹² Observem els resultats del gràfic següent:

¹¹ P9. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa molt poc satisfet/a i 10 molt satisfet/a, fins a quin punt diria que, en línies generals, està vostè satisfet/a de la seva vida actual?

¹² P10. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa molt poc satisfet/a i 10 molt satisfet/a, fins a quin punt diria que, en línies generals, està vostè satisfet/a amb els següents aspectes de la seva vida: 10a) La seva vida familiar o relacions familiars, 10b) El temps lliure del que disposa, 10c) La seva salut, 10d) Les seves amistats, 10e) La seva relació de parella.

GRÀFIC 13. Satisfacció diferents aspectes de la vida. Resultats expressats en percentatges.

Si s'observen els resultats amb deteniment, i tenint en compte la mitjana de la satisfacció amb la vida actual, les valoracions mitjanes pel que fa a la relació de parella, a les relacions familiars i amb les amistats, aquestes són més elevades que la satisfacció en general, i així ho és també la satisfacció amb el nivell de salut. La satisfacció amb el temps lliure del qual es disposa és pràcticament la mateixa que la satisfacció amb la vida actual.

Una altra dada rellevant i entrelaçada amb la satisfacció amb la vida és la que mesura el grau de felicitat subjectiva¹³. Tot i que ambdues mesures són subjectives, ambdues mesuren dues coses diferents però molt correlacionades entre elles. Observem els resultats:

GRÀFIC 14. Felicitat subjectiva. Resultats expressats en percentatges.

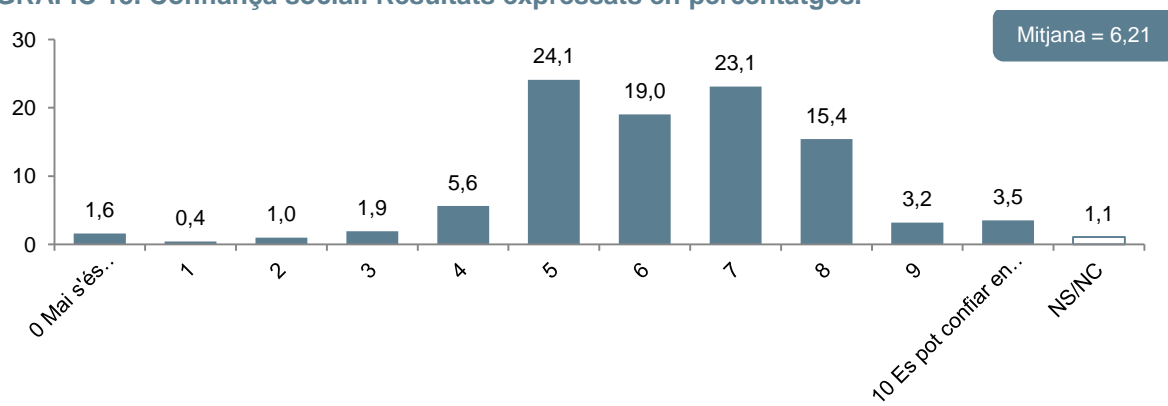
¹³ P11. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa completament infeliç i 10 completament feliç, en quina mesura es considera vostè una persona feliç o infeliç?

Si es comparen les mitjanes entre satisfacció i salut, el resultat és que estem lleugerament per sobre més feliços que no pas satisfets amb la vida personal.

Vistes les dades referides a dades subjectives sobre satisfacció i felicitat, observem ara les dades que ens ofereixen les diverses preguntes incloses al qüestionari per mesurar les relacions amb els altres.

Comencem per la confiança social¹⁴. Aquesta és una dada essencial per tal de calibrar la salut d'una societat, és a dir, com més elevada sigui la confiança en els altres, més riques són les relacions socials. Observem la distribució en el contínuum:

GRÀFIC 15. Confiança social. Resultats expressats en percentatges.

Així com fins ara les valoracions que s'han fet obtenien valoracions mitjanes situades al voltant del 7, ara la distribució de les respostes es troba entre els valors 5 i 8, i la valoració mitjana que se'n fa de la confiança amb els altres, a partir del grau de prudència que cal tenir en les relacions socials, és de 6,21 i per tant, es pot afirmar que la tendència majoritària és confiar amb els altres d'entrada, tot i que no plenament. Ens mostrem prou reticents quan tractem amb els altres.

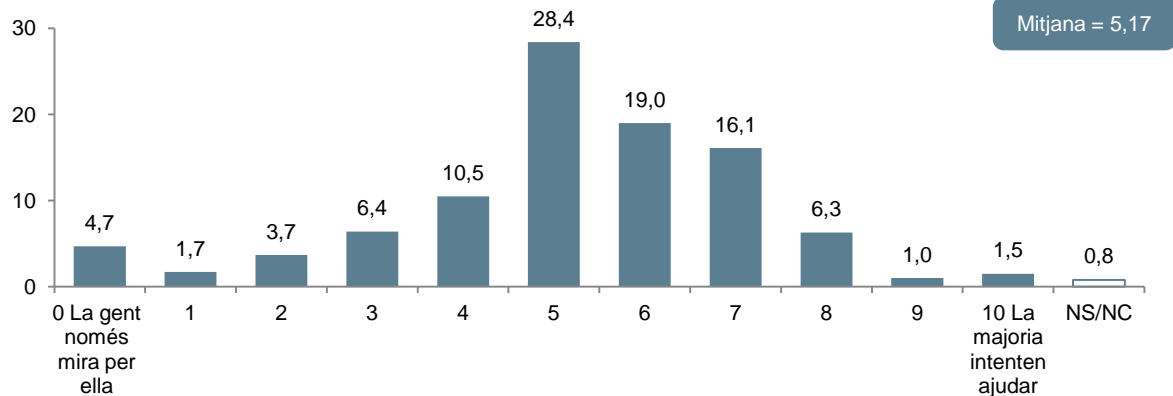
Una cosa és com em veig jo amb els altres, i l'altra com percebo les relacions dels altres amb mi, és a dir, el grau d'altruisme de les relacions dels altres amb mi¹⁵.

Observem el gràfic següent per veure quina és la percepció majoritària que es té sobre el grau d'altruisme:

¹⁴ P12. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa que mai s'és suficientment prudent amb el tracte amb els altres i 10 que es pot confiar en la majoria de la gent, on es situaria vostè?

¹⁵ P13. Diria vostè que, generalment, la majoria de la gent només mira per ella mateixa o que la majoria intenta ajudar als altres? Utilitzi una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa que la majoria de la gent només mira per ella mateixa i 10 que la majoria de la gent intenta ajudar als altres.

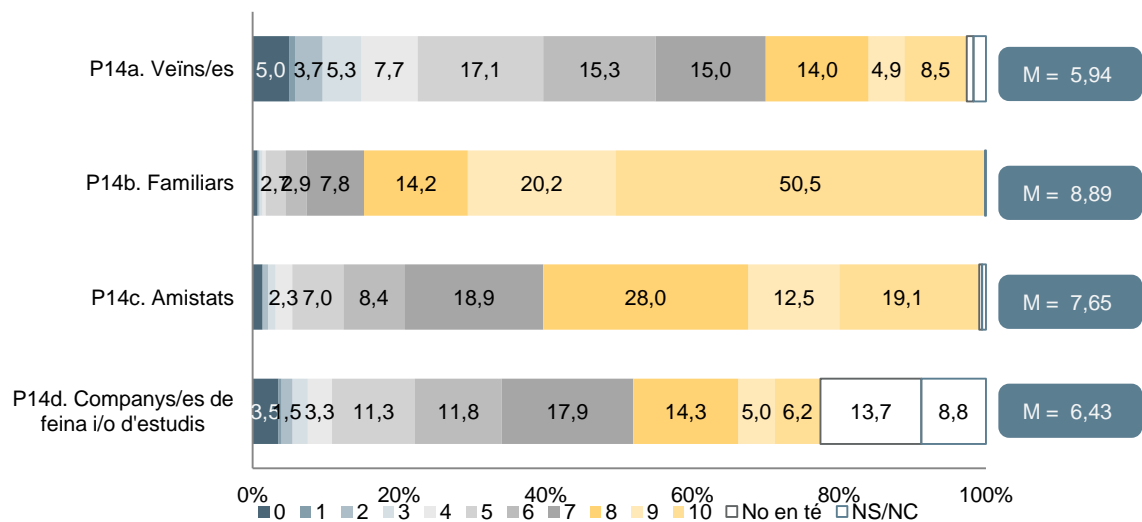
GRÀFIC 16. Altruisme. Resultats expressats en percentatges.

En aquesta ocasió, 3 de cada 10 se situen en el punt intermedi de l'escala i les valoracions més positives són menors que en l'anterior cas. Per tant, podem afirmar que veiem amb recel quan els altres es relacionen amb nosaltres, no tenim la certesa que no ho facin esperant res a canvi.

Relacionat amb el que s'acaba de veure, trobem la qüestió relacionada amb qui ens ajudaria en cas de necessitat¹⁶. Observem les dades del gràfic següent:

GRÀFIC 17. Ajuda en cas de necessitat. Resultats expressats en percentatges.

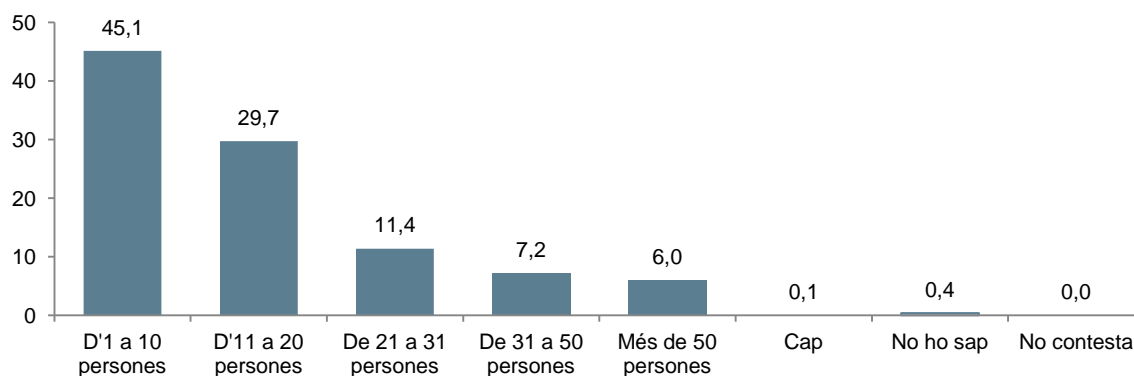

¹⁶ P14. En quina mesura pensa vostè que cadascun dels següents grups l'ajudaria en cas que ho necessiti? Utilitzi una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa amb tota seguretat no m'ajudaria i 10, amb tota seguretat m'ajudaria? 14a) veïns/es, 14b) familiars, 14c) amistats, p14d) Companys/es de feina i/o d'estudis.

Del cercle de persones properes – veïns/es, familiars, amistats i companys de feina d'estudis o de feina – els qui creiem que en major mesura ens ajudarien en cas de necessitats serien els familiars seguits per les amistats. En tercer lloc creiem que ho farien els companys de feina i d'estudis i els veïns/es ho farien en menor mesura. Com més propers, més considerem que ens ajudaran en cas de necessitat.

Seguim per veure amb quanta gent ens relacionem¹⁷. Observem el gràfic següent:

GRÀFIC 18. Gent amb la que es té contacte a diari. Resultats expressats en percentatges.

El més habitual es contactar amb 10 persones màxim durant un dia normal tot i que 1 de cada 3 ho arriba a fer amb 20.

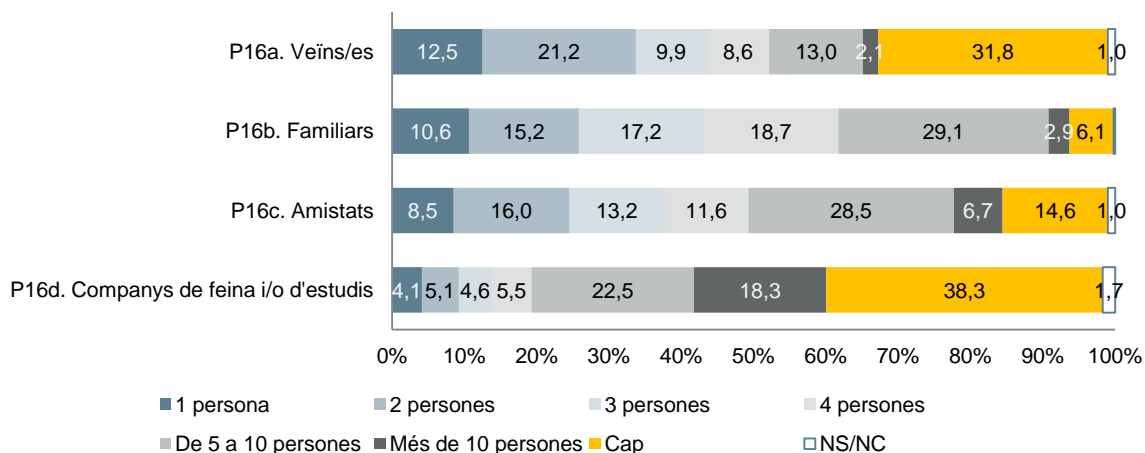
Tenint present els qui conformen o poden conformar el nostre cercle social, observem d'on provenen majoritàriament els nostres contactes diaris¹⁸:

¹⁷ P15. Pensi ara amb quanta gent té vostè contacte habitualment en un dia normal, incloent les persones amb qui viu. Ens referim a les persones amb qui té contacte individual cara a cara, és a dir, amb qui parla o tracta diferents temes en persona. Tingui només en compte a la gent amb qui parla personalment

¹⁸ P16. Quantes d'aquestes persones són familiars, amics/gues, veïns/es, companys/es o excompanys/es de feina i/o d'estudis?

GRÀFIC 19. Gent amb la que es té contacte a diari segons àmbit. Resultats expressats en percentatges.

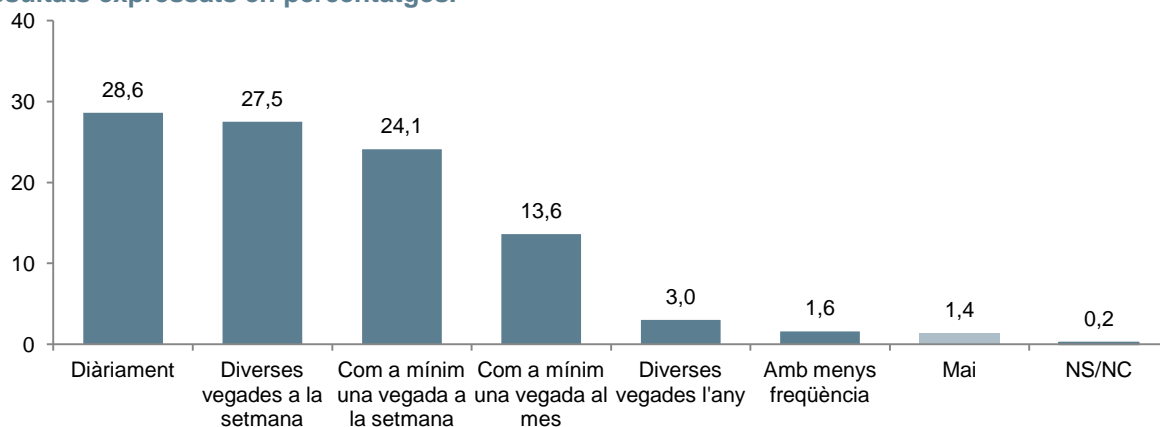

Tal com mostra el gràfic, amb qui més ens veiem cara a cara és amb les amistats i els familiars.

Una cosa és veure amb quanta gent ens relacionem a diari i l'altra és veure amb quina gent, tot i que no formi part del cercle que veiem a diari, fem l'esforç de mantenir-hi contacte.

Comencem per veure les relacions cara a cara amb els familiars amb els quals no s'hi conviu¹⁹ :

GRÀFIC 20. Freqüència de contacte amb el familiar qui manté més contacte cara a cara. Resultats expressats en percentatges.

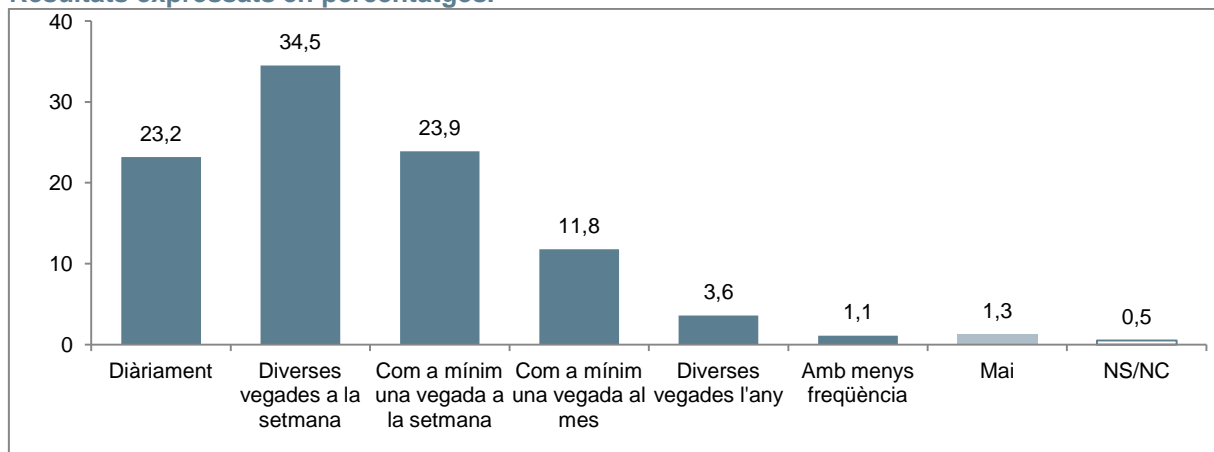

Tal com mostren els resultats, gairebé 1 de cada 3 veuen a diari un familiar amb el qual no hi conviu, gairebé en la mateixa proporció es veuen diverses vegades a la setmana i 1 de cada 4 com a mínim, es veu una vegada a la setmana.

¹⁹ P17a. Pensi amb el familiar amb el qual no hi conviu i tingui més contacte cara a cara. Amb quina freqüència contacta amb aquesta persona?

Observem ara amb quina freqüència ens relacionem amb les amistats²⁰.

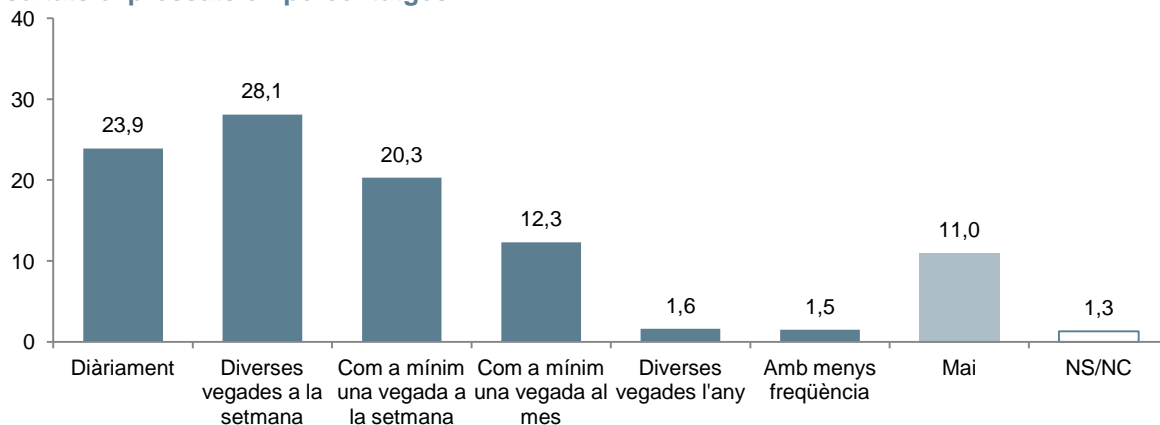
GRÀFIC 21. Freqüència de contacte amb l'amistat amb qui manté més contacte cara a cara. Resultats expressats en percentatges.

El més freqüent en el cas de les amistats és veure's diverses vegades a la setmana.

Seguim amb la freqüència de contactes cara a cara, ara amb els veïns/es²¹:

GRÀFIC 22. Freqüència de contacte amb el veí/ina amb qui manté més contacte cara a cara. Resultats expressats en percentatges.

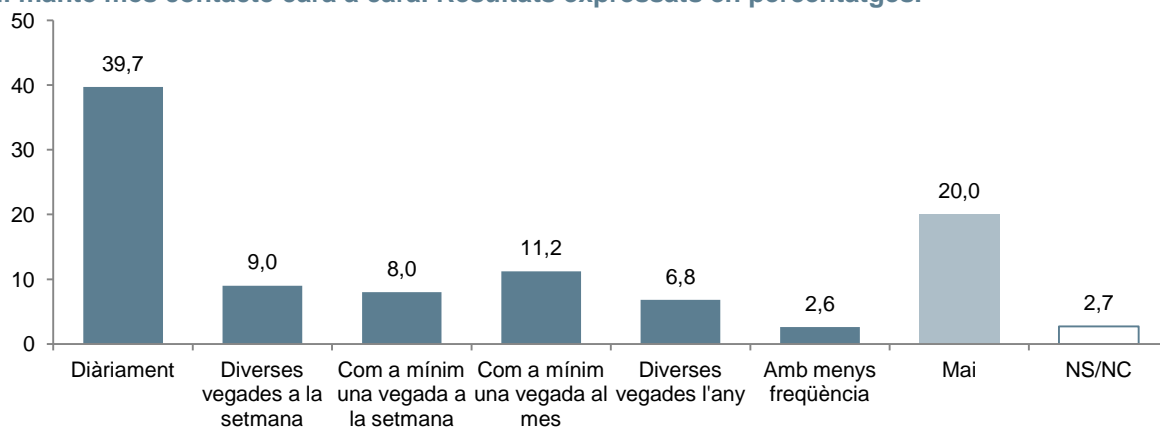
1 de cada 10 afirma que mai té contacte amb els seus veïns i veïnes. Gairebé 3 de cada 10 en tenen diverses vegades a la setmana.

²⁰ P17b. Pensi amb l'amistat amb la qual manté més contacte cara a cara. Amb quina freqüència contacta amb aquesta persona?

²¹ P17c. Pensi amb el veí/ina amb qui té més contacte cara a cara. Amb quina freqüència contacta amb aquesta persona?

Finalment, observem la freqüència de contactes amb els companys/es o excompanys/es de feina o d'estudis²²:

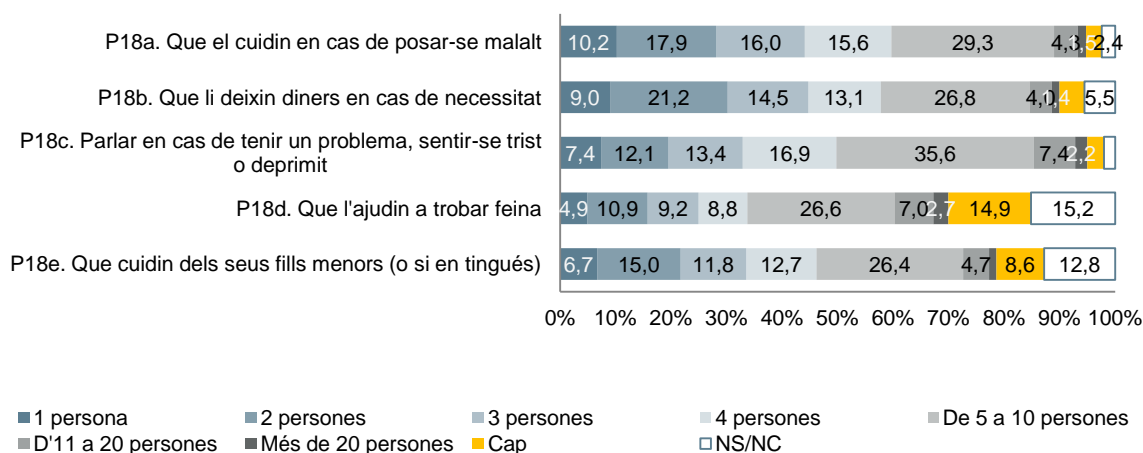
GRÀFIC 23. Freqüència de contacte amb el company/a o excompany/a de feina o d'estudis amb qui manté més contacte cara a cara. Resultats expressats en percentatges.

Tot i que 2 de cada 10 afirmen que mai es veuen, gairebé 4 de cada 10 els veuen a diari, passant a ser el col·lectiu amb qui més ens veiem durant un dia.

Finalment, per concloure aquest apartat sobre les xarxes personals, ens falta per veure a qui considerem que podem recórrer en cas de necessitat²³:

GRÀFIC 24. Amb quantes persones pot comptar quan les necessiti. Resultats expressats en percentatges.

²² P17d. Pensi amb el company/a o excompany/a de feina o d'estudis amb qui té més contacte cara a cara. Amb quina freqüència contacta amb aquestes persones?

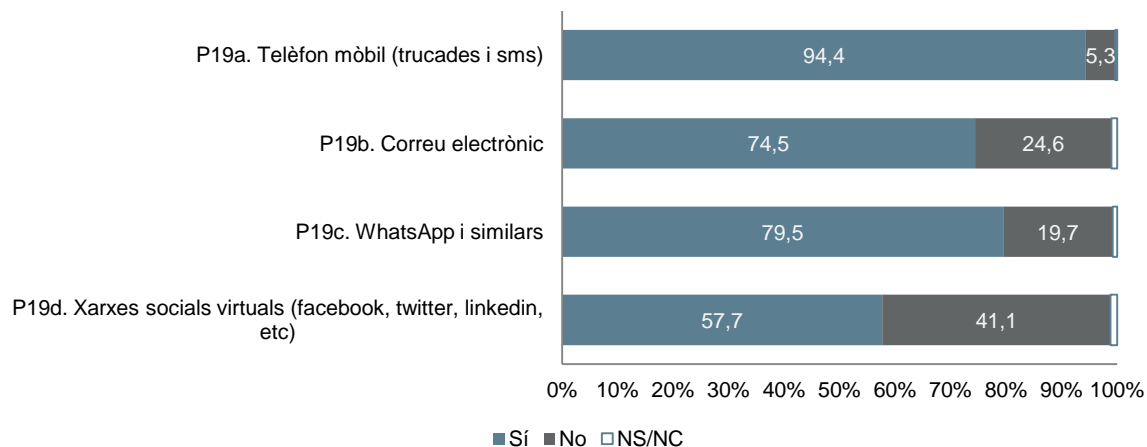
²³ P18. Pensi ara en el seu cercle complet de familiars, amics/gues, veïns/es i altres coneguts/des. Aproximadament a quantes d'aquestes persones podria recórrer en cas que els necessiti per... P18a) que el cuidin en cas de posar-se malalt, P18b) que li deixin diners en cas de necessitat, P18c) parlar en cas de tenir un problema, sentir-se trist o deprimat, P18d) que l'ajudin a trobar feina, P18e) Que cuidin dels seus fills menors (o si en tingués)

Observant els resultats globalment, en totes les situacions podríem recórrer a un grup d'entre 5 i 10 persones per tal que ens ajudessin en cas de posar-nos malalts, de necessitat, en cas de tenir algun problema personal, de necessitar de trobar feina i en cas que ens calgui algú per cuidar fills menors o si se'n tinguessin.

Amb aquesta darrera pregunta es conclou el bloc de preguntes referides a les xarxes personals. Passem ara a observar els resultats del bloc de preguntes que recullen informació sobre l'ús de les xarxes socials. En aquest apartat es mesura l'ús que es fa de les diferents xarxes socials i com ens informem dels temes d'actualitat a través de les xarxes. Pel que fa aquest darrer punt, el tema d'actualitat que s'ha seleccionat és el debat que hi ha als mitjans de comunicació sobre la independència de Catalunya.

La primera pregunta és la que quantifica l'ús de les tecnologies de la comunicació i les xarxes socials, que serveix per veure qui les utilitza²⁴. Val a dir que aquesta pregunta serveix com a filtre, és a dir, els qui no n'utilitzen alguna, les preguntes relacionades amb l'element concret no es pregunten. Observem els resultats:

GRÀFIC 25. Ús de les tecnologies de la comunicació. Resultats expressats en percentatges.

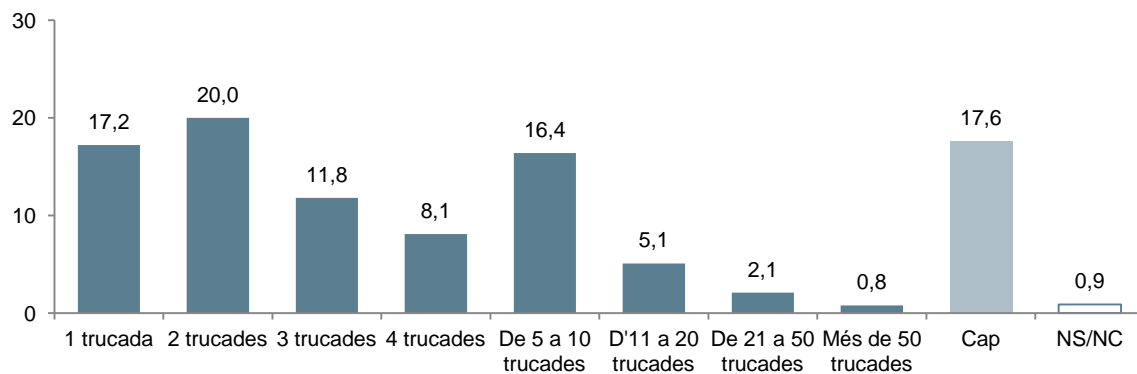

L'ús del telèfon mòbil està àmpliament estès – 9 de cada 10 l'utilitzen per fer trucades i enviar i rebre sms –. 3 de cada 4 utilitzen el correu electrònic. Gairebé 8 de cada 10 utilitzen programes de missatgeria instantània com el WhatsApp i gairebé 6 de cada 10 fan ús de les xarxes socials virtuals.

²⁴ P19. Tot seguit li farem unes preguntes relacionades amb les tecnologies de la comunicació. Podria dir-me si ha utilitzat en els darrers 3 mesos... P19a. Telèfon mòbil (trucades i sms), P19b. Correu electrònic, P19c. WhatsApp i similars, P19d. Xarxes socials virtuals (facebook, twitter, linkedin, etc)

Observem en deteniment l'ús que se'n fa d'aquests quatre mitjans. Comencem pel telèfon mòbil²⁵:

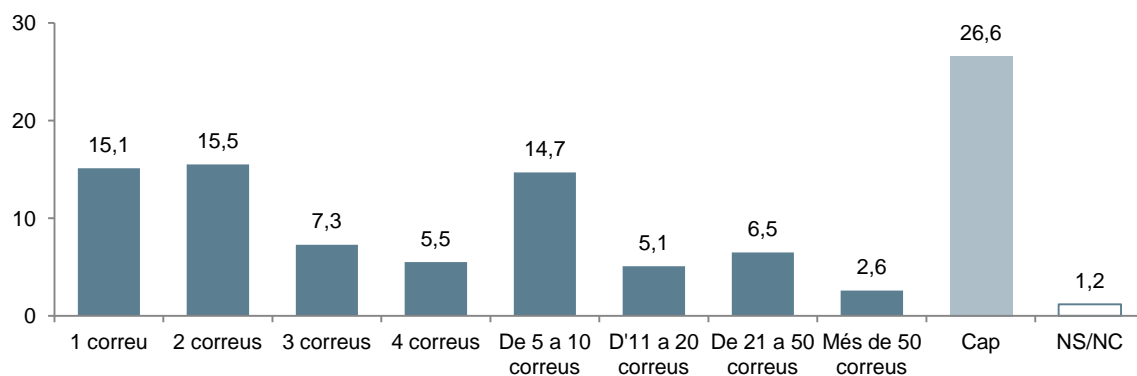
GRÀFIC 26. Ús diari del telèfon mòbil. Resultats expressats en percentatges.

Gairebé 4 de cada 10 realitzen entre 1 i 2 trucades a través del telèfon mòbil durant un dia normal. Gairebé 2 de cada 10 no en fan cap.

Vegem ara l'ús del correu electrònic²⁶:

GRÀFIC 27. Ús diari del correu electrònic. Resultats expressats en percentatges.

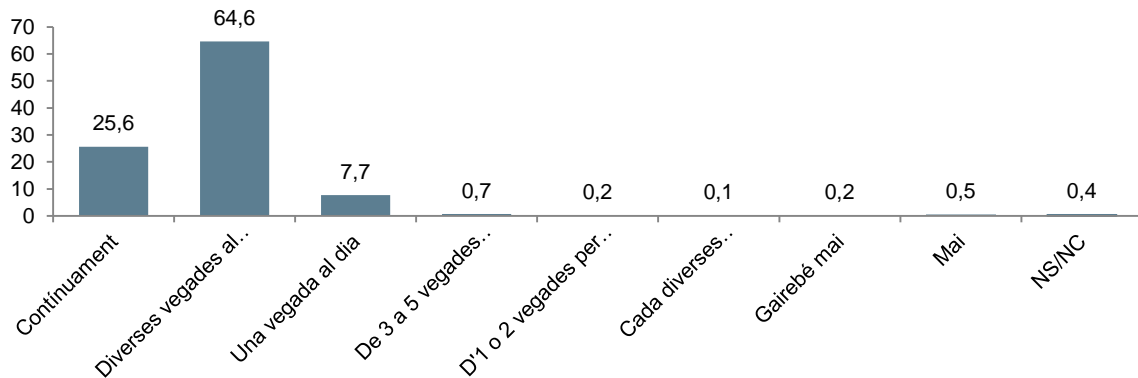
A diferència del telèfon mòbil, l'enviament de correus electrònics que es fa en un dia és menor: 1 de cada 4 afirma que no envia cap correu al dia als seus contactes. Gairebé 3 de cada 10 n'envien entre un i dos.

²⁵ P20. Pensant en un dia normal, quantes trucades fa a través del telèfon mòbil?

²⁶ P21. Pensant en un dia normal, quants correus electrònics acostuma a enviar als seus contactes?

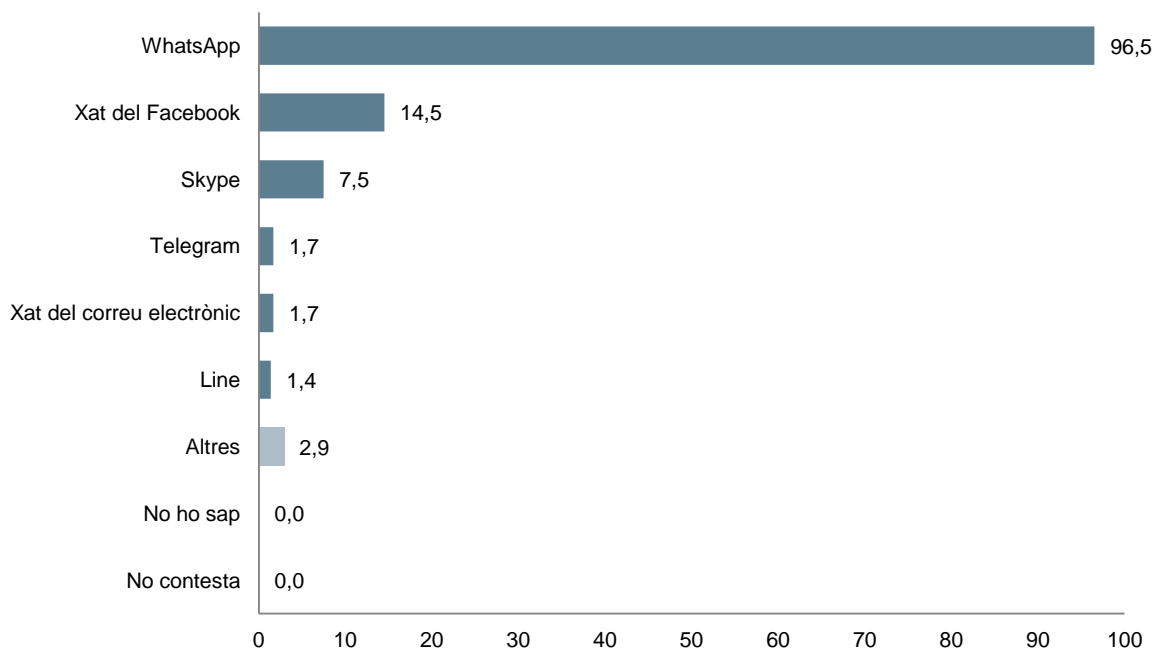
8 de cada 10 utilitzen WhatsApp i aplicacions de missatgeria instantània similars. Amb quina freqüència²⁷ ho fan?:

GRÀFIC 28. Freqüència de consulta de missatgeria instantània. Resultats expressats en percentatges.

La freqüència majoritària pel que fa a l'ús d'aplicacions de missatgeria instantània és, per 2 de cada 3, de diverses vegades al dia. 1 de cada 4 les consulta contínuament. I quina és la més consultada²⁸?

GRÀFIC 29. Quines aplicació de missatgeria instantània utilitza més freqüentment. Resultats expressats en percentatges.

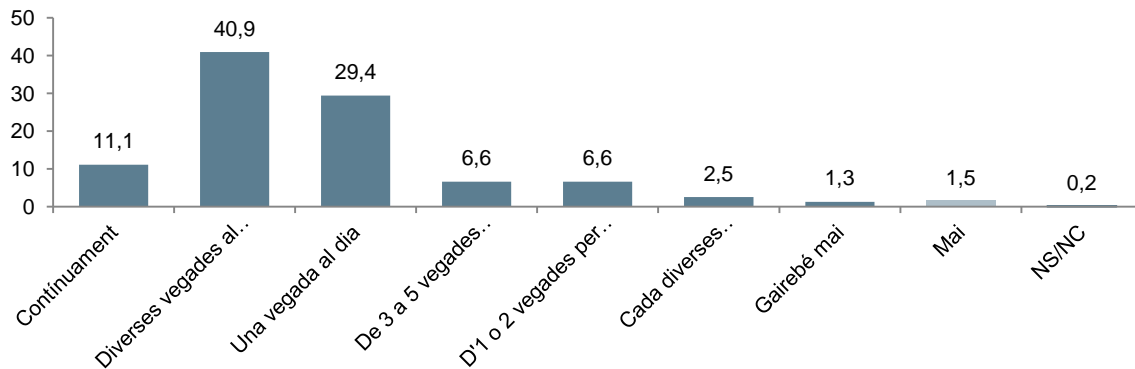
²⁷ P22. Amb quina freqüència consulta els seus missatges de WhatsApp o d'una aplicació de missatgeria instantània?

²⁸ P23. I quines aplicacions de missatgeria instantània utilitza més freqüentment?

L'aplicació de missatgeria instantània més utilitzada és WhatsApp.

Observem ara l'ús de les xarxes socials. Comencem per veure la freqüència amb la qual es connecten els usuaris²⁹:

GRÀFIC 30. Freqüència de connexió a les xarxes socials. Resultats expressats en percentatges.

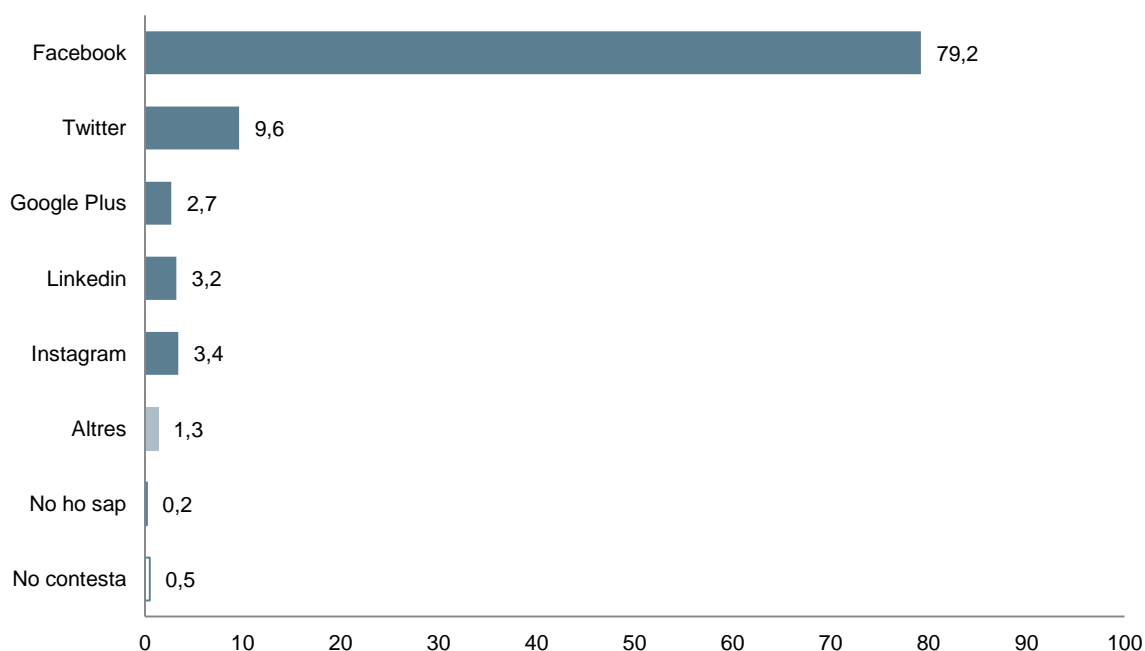

4 de cada 10 es connecten més d'una vegada al dia a les xarxes socials i 3 de cada 10 ho fan una vegada al dia. I quina és la principal xarxa social³⁰?

²⁹ P24a. Amb quina freqüència acostuma a connectar-se a les xarxes socials? En aquesta pregunta es poden donar tres respostes com a màxim.

³⁰ P24b. Quina xarxa social utilitza principalment a internet?

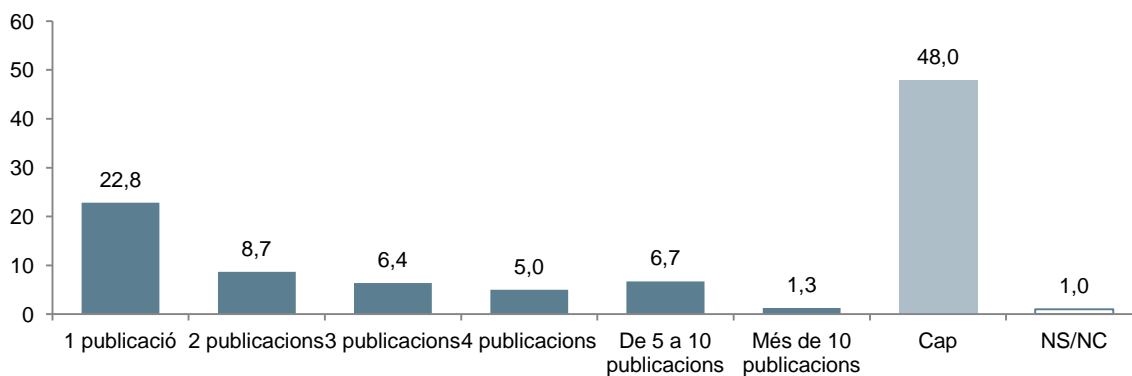
GRÀFIC 31. Principal xarxa social. Resultats expressats en percentatges.

La principal xarxa social és Facebook, la qual és utilitzada per 8 de cada 10 dels qui tenen perfil a les xarxes socials.

Una cosa és estar present a les xarxes socials i l'altra és ser un membre actiu d'aquestes³¹. Observem els resultats que intenten mesurar la participació a les xarxes socials:

GRÀFIC 32. Publicacions diàries a les xarxes socials. Resultats expressats en percentatges.

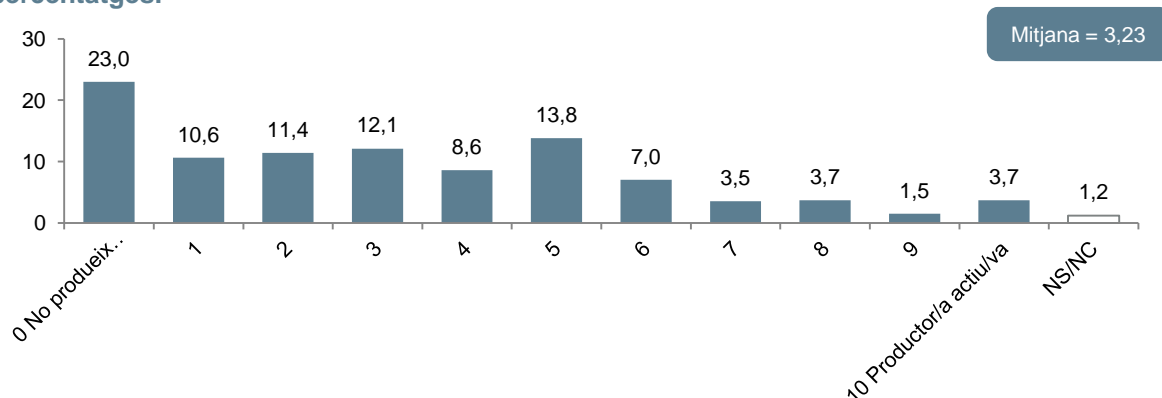
³¹ P24c. Pensant en un dia normal, quantes publicacions realitza a través de les xarxes socials, com per exemple compartir algun fer de la seva vida o comentar alguna publicació d'algué que comparteix la seva xarxa?

Segons mostren les dades del gràfic, el més habitual és no fer cap publicació diària a les xarxes socials. 2 de cada 10 en realitzen una.

I finalment, la darrera dada referida a l'ús de les xarxes socials és la que demana sobre la percepció subjectiva del grau de producció de continguts a les xarxes socials³²:

GRÀFIC 33. Producció de contingut diari a les xarxes socials. Resultats expressats en percentatges.

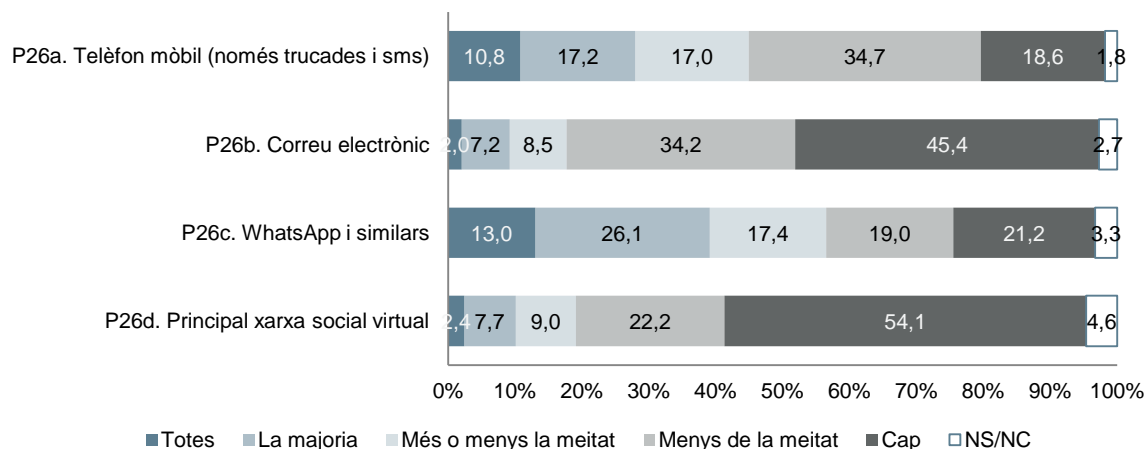
Aquesta dada reforça l'anterior: 2 de cada 10 no produeixen continguts a les xarxes socials.

Seguim ara amb dades referides a l'ús de les xarxes socials amb les xarxes personals. Comencem per veure si ens relacionem de la mateixa manera³³:

³² P25. Considerant el contingut que vostè comparteix a les xarxes socials (aportar en fòrums, compartir fotos, música, idees, opinions), en una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa que no és productor/a de continguts i 10 productor/a actiu/a de continguts, on es posicionaria vostè?

³³ P26. En un dia normal, aproximadament amb quantes persones amb qui vostè es relaciona cara a casa es relaciona també pels següents mitjans? P26a. Telèfon mòbil (només trucades i sms), P26b. Correu electrònic, P26c. WhatsApp i similars, i P26c. Principal xarxa social virtual.

GRÀFIC 34. Relacions personals a través de les noves tecnologies. Resultats expressats en percentatges.

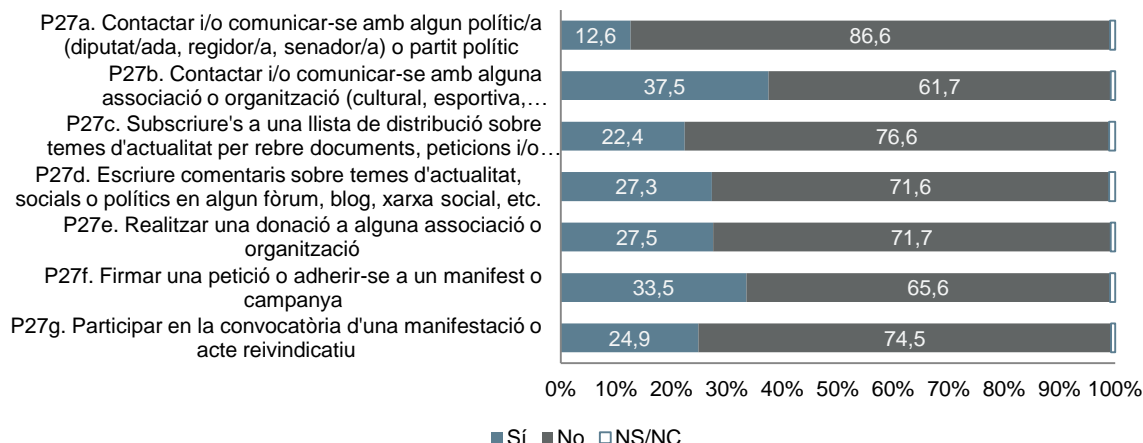

A banda de relacionar-se diàriament, dels diferents mitjans de comunicació que es podrien fer servir, el més habitual és utilitzar el telèfon mòbil i aplicacions com el WhatsApp i similars, tot i això, només arriben a representar a 1 de cada 10.

I utilitzem les tecnologies de la comunicació de les quals disposem per realitzar alguna activitat de participació política no convencional?³⁴.

³⁴ P27. En els darrers dotze mesos, ha utilitzat alguna de les tecnologies de la comunicació (telèfon mòbil, correu electrònic, WhatsApp i xarxes socials) per... P27a. Contactar i/o comunicar-se amb algun polític/a (diputat/ada, regidor/a, senador/a) o partit polític, P27b. Contactar i/o comunicar-se amb alguna associació o organització (cultural, esportiva, professional, etc), P27c. Subscriure's a una llista de distribució sobre temes d'actualitat per rebre documents, peticiones i/o campanyes, P27d. Escriure comentaris sobre temes d'actualitat, socials o polítics, en algun fòrum, blog, xarxa social, etc., P27e. Realitzar una donació a alguna associació o organització, P27f. Firmar una petició o adherir-se a un manifest o campanya, P27g. Participar en la convocatòria d'una manifestació o acte reivindicatiu.

GRÀFIC 35. Ús de les tecnologies de la comunicació per realitzar formes de participació política no convencional. Resultats expressats en percentatges.

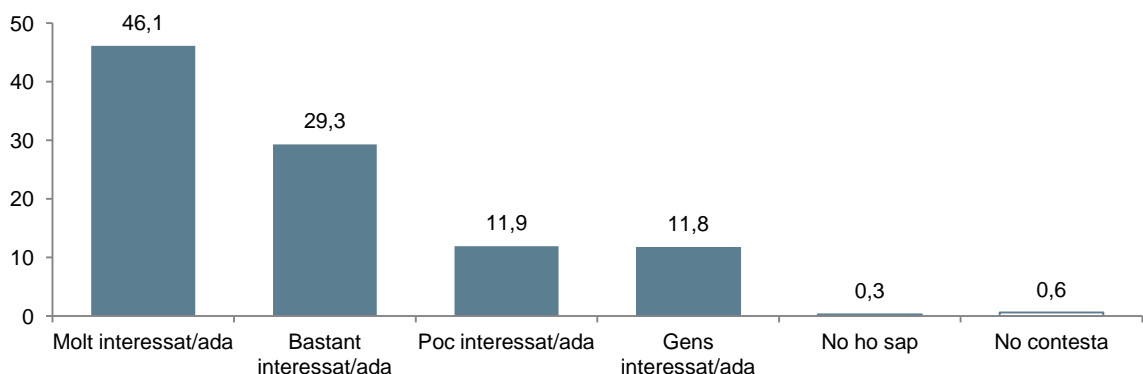

A simple vista es pot observar com l'ús de les tecnologies de la comunicació no és majoritari per participar en la vida política. Tot i això, de les diverses accions plantejades, la més realitzada és posar-se en contacte amb alguna organització – gairebé 4 de cada 10 afirmen haver-ho fet – i firmar una petició o adherir-se a un manifest o campanya, on 1 de cada 3 ho ha fet.

Per veure la relació entre ús de xarxes socials i veure la influència d'aquests en l'opinió que ens conformem de diferents temes, tal i com dèiem anteriorment hem seleccionat el tema de la independència de Catalunya, tema des de fa molt de temps present als mitjans de comunicació i a diversos espais de debat al nostre entorn quotidià.

La primera pregunta permet destriar entre els qui n'estan interessats i els qui no³⁵ —. Observem les dades del gràfic següent:

GRÀFIC 36. Interès pel debat al voltant de la independència. Resultats expressats en percentatges.

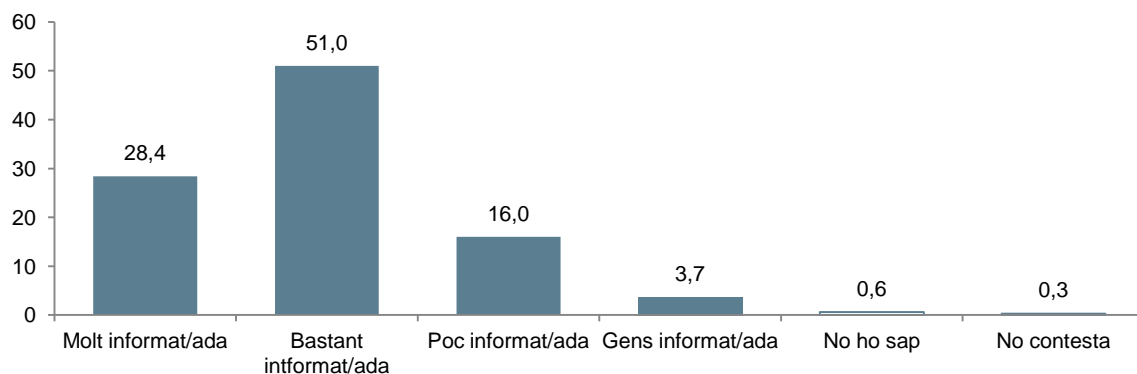

³⁵ P28. Recentment, el debat al voltant de la independència de Catalunya està present als mitjans de comunicació. Com d'interessat/ada està vostè sobre aquest tema?

Si s'agrupen els qui afirmen estar molt interessats i els que n'estan bastant, 3 de cada 4 estan interessats pel debat al voltant de la independència de Catalunya davant de 2 de cada 10 que diríem que no hi estan interessats.

Una cosa és estar interessat i l'altra és estar informat³⁶. Observem el gràfic següent:

GRÀFIC 37. Grau d'informació sobre el debat al voltant de la independència. Resultats expressats en percentatges.

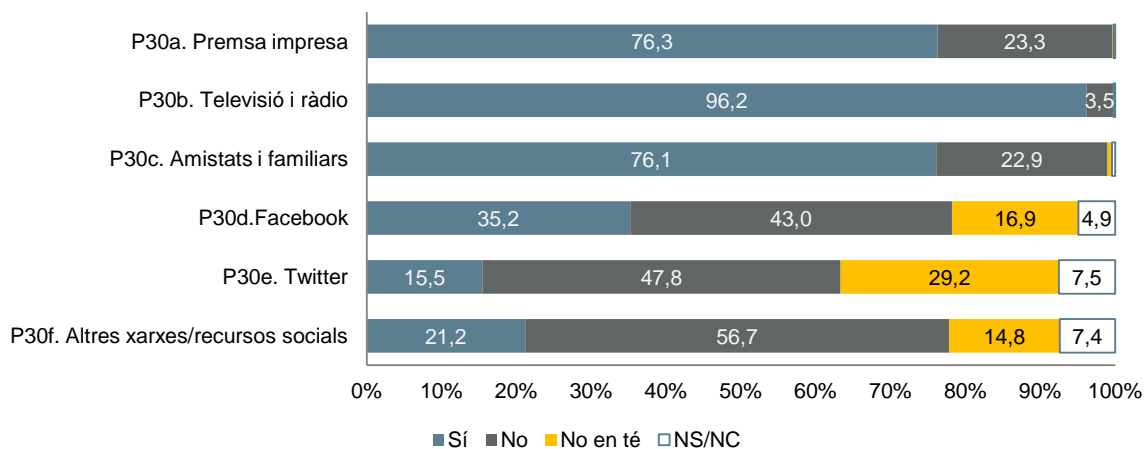
Si agrupem els qui estan molt i bastant informats sobre el tema arriben a representar 8 de cada 10. Per tant, es pot afirmar que el grau d'informació sobre el tema de la independència a Catalunya està àmpliament estès. L'interès i el grau d'informació és elevat.

De quines fonts s'ha obtingut la informació³⁷?

³⁶ P29. En general, com d'informat/ada està vostè sobre el debat al voltant de la independència de Catalunya?

³⁷ P30. Ha obtingut informació sobre el debat al voltant de la independència de Catalunya de les següents fonts d'informació?
P30a. Premsa impresa. P30b. Televisió i Ràdio. P30c. Amistats i familiars. P30d. Facebook. P30e. Twitter. P30f. Altres xarxes/recursos socials.

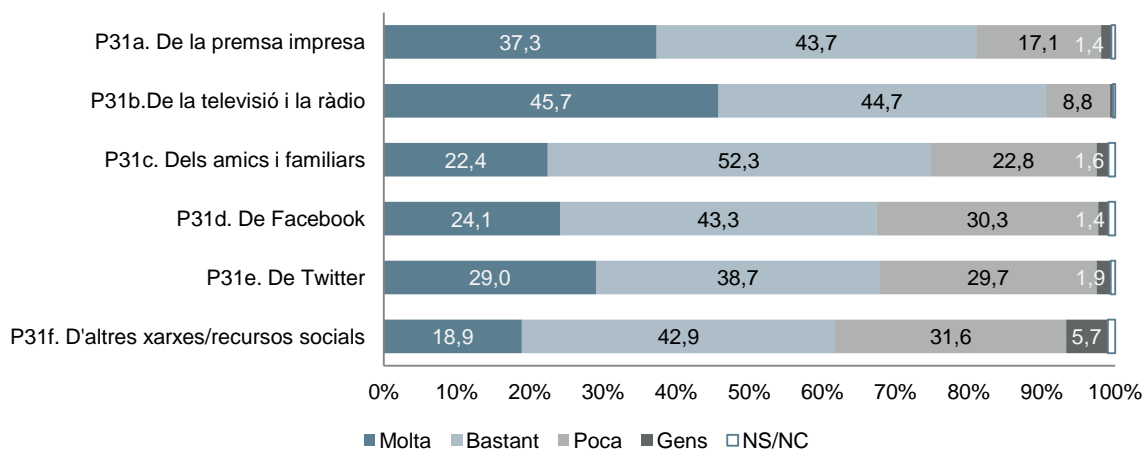
GRÀFIC 38. Fonts d'informació sobre el debat al voltant de la independència. Resultats expressats en percentatges.

Tal com reflecteixen les dades, la principal font d'informació és la televisió i ràdio, seguit per la premsa impresa i per les amistats i familiars – les fonts d'informació tradicionals –. Recórrer a les xarxes socials per informar-se encara no està àmpliament estès entre els catalans i catalanes.

Els qui estan informats sobre el debat de la independència se'ls demana que quantifiquin quanta informació n'han obtingut segons el tipus de mitjà³⁸:

GRÀFIC 39. Quanta informació ha obtingut sobre el debat al voltant de la independència segons tipus de mitjans. Resultats expressats en percentatges.

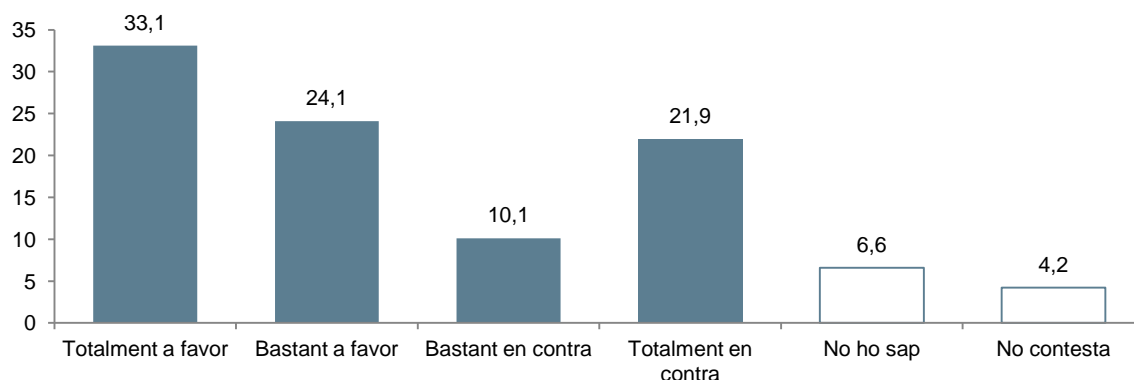

³⁸ P31. I quanta n'ha obtingut... P31a. De la premsa impresa, P31b. De la televisió i la ràdio, P31c. De les amistats i familiars, P31d. De Facebook, P31e. De Twitter, P31f. D'altres xarxes/recursos socials.

I les dades reafirmen el que s'acaba de dir: el principal mitjà d'informació és la televisió i la ràdio, seguit per la premsa impresa.

Després de saber on recorrem per informar-nos, passem a observar quina és la posició al respecte³⁹, és a dir, quin és el nostre posicionament:

GRÀFIC 40. Posicionament sobre el debat al voltant de la independència segons tipus de mitjans. Resultats expressats en percentatges.

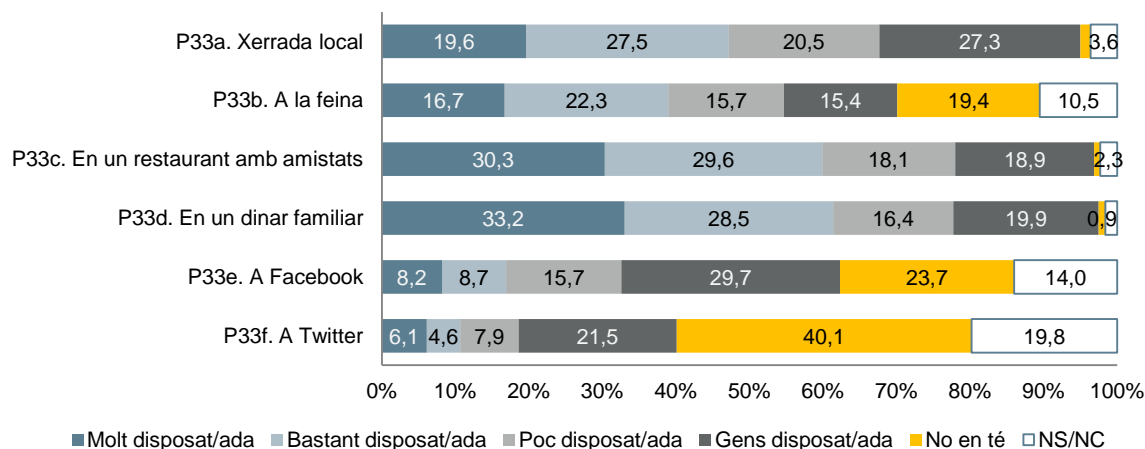
3 de cada 10 estan totalment a favor de la independència de Catalunya i 2 de cada 10, totalment en contra. Si agrupem les respostes, gairebé 6 de cada 10 (57,2%) estan a favor de la independència de Catalunya i 3 de cada 10 hi estan en contra.

Fins a quin punt estem disposats a parlar sobre la independència de Catalunya en el nostre entorn més proper⁴⁰?

³⁹ P32. Pensant sobre la independència de Catalunya. Vostè està totalment a favor, bastant a favor, bastant en contra o totalment en contra?

⁴⁰ P33. Si el tema de la independència de Catalunya apareix a... estaria vostè molt disposat/ada, bastant disposat/ada, poc disposat/ada o gens disposat/ada a unir-se a la conversa? P33a. Xerrada local, P33b. A la feina, P33c. En un restaurant amb amiguets, P33d. En un dinar familiar, P33e. A facebook, P33f. A Twitter

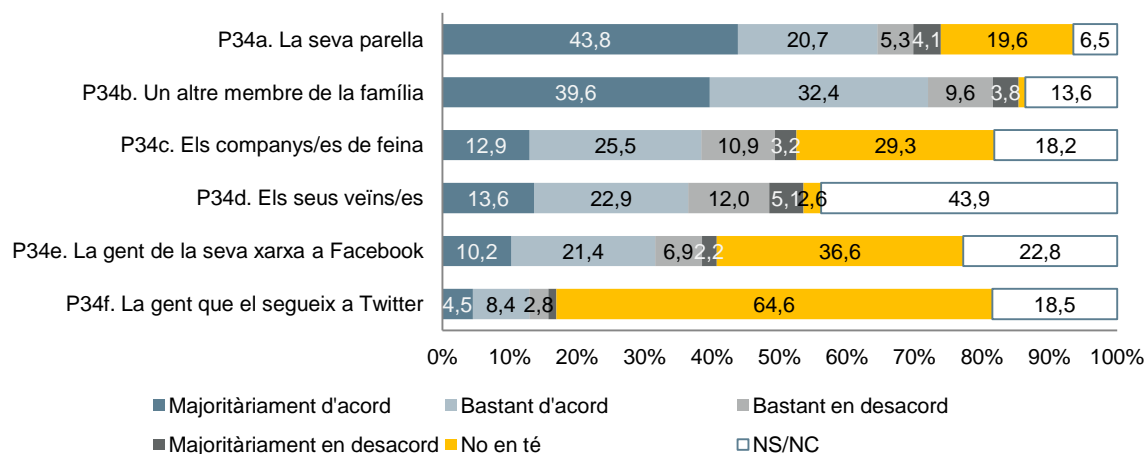
GRÀFIC 41. Predisposició a parlar de la independència segons àmbits relacionals. Resultats expressats en percentatges.

Amb els familiars i les amistats la predisposició a parlar del tema és molt elevada mentre que a la feina i en una xerrada local, la disposició és menor. On encara és més menor és en les xarxes socials.

I finalment, creiem que el nostre entorn té la mateixa opinió que nosaltres sobre el tema⁴¹?

GRÀFIC 42. Percepció de grau d'acord sobre a independència en les relacions personals. Resultats expressats en percentatges.

La percepció majoritària és que es comparteix la mateixa opinió amb la parella i un altre membre de la família. L'opinió dels companys i dels veïns al respecte és poc coneguda. Amb els companys de feina

⁴¹ P34. En quina mesura creu vostè que... estan d'acord amb el que vostè opina sobre la independència de Catalunya? P34a. La seva parella, P34b. Un altre membre de la família, P34c. Els companys/es de feina, P34d. Els seus veïns/es, P34e. La gent de la seva xarxa a Facebook, P34f. La gent que el segueix a Twitter.

es pot estar més d'acord, tal i com passa amb la xarxa social de Facebook, mentre que en el cas de Twitter, no es té la certesa absoluta que la gent que es té com a seguidor i seguidora de Twitter tinguin la mateixa opinió.

2. Resultats

Fins ara s'han presentat de manera descriptiva els resultats de les preguntes incloses en el qüestionari. Vegem ara, de manera preliminar, els resultats dels encreuaments que s'han seleccionat per veure si les dades permeten fer distincions.

En un primer punt es presenten els resultats dels encreuaments de la variable que recull el posicionament davant la independència de Catalunya⁴² de la qual s'han agrupat les opcions de resposta 1 i 2 – totalment a favor i bastant a favor – sota la categoria “d'acord” i les opcions de resposta 3 i 4 – bastant en contra i en contra – s'han agrupat per crear la categoria “en desacord”. Fruit d'aquesta agrupació s'obté la dada que els qui estan a favor de la independència representen el 57,2% de les persones enquestades, mentre que els qui n'estan en contra representen el 32,0% d'aquests.

Per tal de procedir amb l'anàlisi de les dades, la variable independent és el posicionament individual vers la independència de Catalunya. Tal com s'acaba de dir, s'han recodificat les respostes i s'han agrupat per tal de destriar entre els qui hi estan d'acord i els qui estan en contra. Es presenten les taules amb els encreuaments i només s'assenyalen i comenten els resultats que resulten significatius a l'aplicar la prova d'independència de X^2 de Pearson⁴³ – prova que permet determinar si hi ha relació entre dues variables categòriques però no indica el grau o tipus de relació entre aquestes –.

S'ha fet una selecció de variables que s'aniran presentant de mica en mica. Comencem pels problemes que li afecten personalment. En la taula següent podem observar els resultats de l'encreuament:

TAULA 1. Posicionament sobre la independència i problemes que li afecten

	A favor	En contra
Immigració	1,2	0,6
Atur i precarietat laboral	31,9	33,1
Accés a l'Habitatge	0,0	0,3
Inseguretat ciutadana	0,0	0,6
Sanitat	2,9	3,6
Relacions Catalunya-Espanya	21,1	17,9
Sistema de finançament de Catalunya	3,9	0,9
Insatisfacció amb la política	16,2	24,3
Educació-cultura-investigació	2,2	2,1
Manca d'infraestructures i problemes amb el transport	0,5	0,3

⁴² P32. Pensant sobre la independència de Catalunya. Vostè està totalment a favor, bastant a favor, bastant en contra o totalment en contra?

⁴³ A l'Annex 1 es troben recollides en una taula totes les dades referides a l'aplicació d'aquesta test estadístic.

Incivisme i violència	0,3	0,0
Funcionament de l'economia	9,1	5,5
Crisi identitat catalana	1,7	0,0
Excessiva pressió fiscal	0,3	1,2
Baix nivell salarial	0,2	0,3
Serveis deficients i males instal·lacions públiques	0,5	0,3
Millorar polítiques socials	4,6	2,4

D'aquesta taula és interessant assenyalar que pels qui estan a favor de la independència de Catalunya el segon problema que consideren que els hi afecta més són les relacions entre Catalunya i Espanya (2 de cada 10) mentre que pels qui estan en contra, el segon problema és la insatisfacció amb la política (1 de cada 4).

Les altres dues variables que s'han inclòs en aquest anàlisi són les dues que valoren tant la situació econòmica com política en el moment actual a Catalunya. Observem la taula següent:

TAULA 2. Posicionament sobre la independència i situació econòmica i política

	A favor	En contra
Situació econòmica actual		
Bona	31,9	18,8
Ni bona ni dolenta	15,0	17,3
Dolenta	52,6	63,1
Situació política actual		
Bona	45,1	3,9
Ni bona ni dolenta	9,2	5,1
Dolenta	41,4	89,6

Els qui estan a favor de la independència de Catalunya en major mesura consideren que la situació econòmica actual de Catalunya és bona – 3 de cada 10 – i per aquests, 1 de cada 2 consideren que és dolenta. Pel que fa a la situació econòmica, les diferències entre els qui estan a favor i en contra no són rellevants. Les diferències apareixen en la valoració de la situació política actual on 9 de cada 10 dels qui estan en contra de la independència la valoren negativament; en canvi, hi ha divisió d'opinions entre els qui estan a favor al percebre en la mateixa mesura que la situació política actual és bona i a la vegada dolenta.

Seguim ara amb les variables sobre la felicitat i satisfacció amb la vida personal i les variables que mesuren la confiança social. Per fer-ho es presenten les mitjanes de les quatre variables segons el posicionament favorable o contrari a la independència de Catalunya:

TAULA 3. Posicionament sobre la independència i felicitat i confiança social

	Total	A favor	En contra
Satisfacció amb el nivell de vida	7,18	7,27	7,02
N	935	601	334
Desviació típica	1,737	1,613	1,933
Felicitat	7,84	7,84	7,85
N	933	600	333
Desviació típica	1,499	1,510	1,481
Confiança social	6,22	6,34	6,01
N	928	594	334
Desviació típica	1,741	1,676	1,835
Altruisme dels altres	5,19	5,18	5,21
N	930	599	331
Desviació típica	1,982	1,921	2,092

En aquest cas les diferències entre els favorables i contraris a la independència de Catalunya segons aquests paràmetres no mostren diferències estadísticament significatives.

Observem ara els diferents mecanismes de participació política no convencional segons el posicionament:

TAULA 4. Posicionament sobre la independència i participació política no convencional

	A favor	En contra
Ha utilitzat les tecnologies de la comunicació per posar-se en contacte amb algun polític		
Sí	16,3	8,3
No	82,9	91,1
Ha contactat amb alguna associació/organització		
Sí	43,1	31,8
No	56,1	67,9
S'ha subscrit a una llista de distribució sobre temes d'actualitat		
Sí	28,0	16,7
No	70,9	82,7
Escriu comentaris sobre temes d'actualitat		
Sí	32,3	22,3
No	66,7	77,1
Ha fet alguna donació		
Sí	32,3	22,6
No	66,9	77,1
Ha signat una petició o s'ha adherit a un manifest o campanya		
Sí	41,4	25,0
No	57,6	74,7
Ha participat en una convocatòria de manifestació o acte reivindicatiu		
Sí	36,4	10,1
No	62,9	89,6

Observant les dades de la taula, en primer lloc destaquen els que es mostren a favor de la independència perquè en major mesura han realitzat algun mecanisme de participació política no convencional. On les diferències són més rellevants és en el cas de contactar amb algun polític), subscriure's a una llista de distribució per estar informat d'algun tema d'actualitat signar una petició i/o adherir-se a alguna campanya i participar en la convocatòria d'una manifestació o acte reivindicatiu. Per tant, es pot afirmar que els qui estan a favor de la independència de Catalunya són els més participatius en aquests mecanismes no convencionals de participació política.

Abans de preguntar el posicionament a l'entrevistat/ada sobre la independència de Catalunya, se li pregunta l'interès pel debat que hi ha als mitjans⁴⁴, i tal i com s'ha exposat anteriorment, els qui estan interessats pel tema representen 3 de cada 4. Observem quin és el posicionament en la taula següent i quin és el grau d'informació subjectiva que se'n té:

TAULA 5. Posicionament sobre la independència i interès i informació sobre la independència

	A favor	En contra
Interès sobre la independència de Catalunya		
Sí	90,3	58,6
No	9,3	40,8
Informació sobre el debat al voltant de la independència		
Sí	88,0	71,7
No	11,8	27,1

Comencem per l'interès sobre el tema de la independència, molt present als mitjans de comunicació, i la relació amb el posicionament, o a favor o en contra, al respecte. 9 de cada 10 dels qui hi estan a favor estan interessats en el tema i gairebé 6 de cada 10 dels qui hi estan en contra són els qui hi estan també interessats en el tema. Se'n desprèn que dins dels que es posicionen en contra aglutinen una proporció major dels qui no n'estan interessats.

Les opcions de resposta sobre el grau d'informació subjectiva sobre el debat al voltant de la independència de Catalunya s'han recodificat per tal de tenir dues categories de resposta i facilitar l'anàlisi; s'han agrupat les opcions de resposta molt informat/ada i bastant informat/ada per una banda, i les opcions de poc informat/ada i gens informat/ada per una altra. Observant els resultats de la taula, tant els qui hi estan a favor com els qui hi estan en contra tenen un elevat volum d'informació sobre el tema, tot i que en el cas dels qui es posicionen en contra, gairebé 3 de cada 10 no en tenen.

Les següents dades incloses en aquest apartat són les que fan referència a les fonts d'informació sobre el debat que aquí ens ocupa. Observem els resultats de la taula següent:

⁴⁴ Les opcions de resposta s'han recodificat per tal de tenir-ne dues, agrupant molt interessat/ada i bastant interessat/ada per una banda, i poc interessat/ada i gens interessat/ada per una altra.

TAULA 6. Posicionament sobre la independència i fonts d'informació

	A favor	En contra
Premsa impresa		
Sí	79,5	73,1
No	20,2	26,3
Televisió i ràdio		
Sí	97,6	94,5
No	2,2	4,9
Amistats i familiars		
Sí	82,2	68,5
No	17,1	30,2
Facebook		
Sí	41,8	24,0
No	40,7	45,8
Twitter		
Sí	20,3	8,4
No	46,2	48,4
Altres xarxes/recursos socials		
Sí	24,9	15,6
No	53,9	59,1

Les dades a destacar d'aquesta taula són les diferències de l'ús de les amistats i familiars com a fonts d'informació importants pels qui es estan a favor de la independència – 8 de cada 10 –, per l'ús del Facebook i Twitter per informar-se en major mesura.

Seguint la seqüència del primer apartat d'anàlisi descriptiu, després de preguntar les fonts es demana que s'indiqui en quina mesura han tingut informació. A la taula següent es mostren els resultats:

TAULA 7. Posicionament sobre la independència i quantificació de les fonts d'informació

	A favor	En contra
Premsa impresa		
Molta	39,5	34,2
Bastant	43,3	47,1
Poca	14,8	16,9
Gens	1,5	1,8
Televisió i ràdio		
Molta	47,8	42,3
Bastant	44,2	48,8
Poca	7,2	8,2
Gens	0,3	0,3
Amistats i familiars		

Molta	25,6	16,6
Bastant	55,2	46,4
Poca	16,8	34,6
Gens	1,2	1,9
Facebook		
Molta	25,7	20,3
Bastant	44,2	41,9
Poca	28,1	35,1
Gens	1,2	1,4
Twitter		
Molta	28,1	42,3
Bastant	37,2	34,6
Poca	33,1	19,2
Gens	0,8	3,8
Altres xarxes/recursos socials		
Molta	20,9	18,8
Bastant	41,9	47,9
Poca	30,4	27,1
Gens	5,4	6,3

En aquesta ocasió, l'única dada a destacar és el volum d'informació que s'ha obtingut d'amistats i familiars per part dels qui hi estan a favor.

La predisposició a parlar sobre la independència és un altre element inclòs en aquest anàlisi. Les dades que es presenten a continuació recullen la predisposició a parlar del tema de la independència de Catalunya en diferents àmbits. Per a fer-ho, s'han agrupat les opcions de resposta en dues categories – estan predisposats a parlar-ne i no estan predisposats a parlar-ne –. Tot seguit es mostren els resultats dels encreuaments:

TAULA 8. Posicionament sobre la independència i predisposició a parlar-ne en diferents àmbits

	A favor	En contra
Xerrada local		
Està disposat	60,9	29,8
No està disposat	34,6	65,5
Feina		
Està disposat	51,6	24,7
No està disposat	24,5	38,4
Restaurant amb amistats		
Està disposat	75,4	41,4
No està disposat	22,0	55,1
Dinar familiar		

Està disposat	79,0	40,2
No està disposat	19,8	56,8
Facebook		
Està disposat	23,6	9,5
No està disposat	43,8	44,3
Twitter		
Està disposat	15,1	5,4
No està disposat	30,0	27,4

En tots els casos, les diferències són significatives, mostrant clarament en totes les situacions, exceptuant les xarxes socials de Facebook i Twitter, que els qui estan a favor de la independència són els qui més predisposats estan a parlar del tema.

Finalment, la darrera dada inclosa en aquesta anàlisi és la que mesura el grau d'acord entre l'opinió individual i amb els qui l'envolten. Novament, s'han recodificat les opcions de resposta per tenir dues categories, els que hi estan d'acord, fruit de l'agrupació entre els qui diuen que hi estan majoritàriament d'acord i bastant d'acord, i els qui no hi estan d'acord, fruit de l'agrupació entre els qui diuen que bastant en desacord i majoritàriament en desacord. Observem els resultats:

TAULA 9. Posicionament sobre la independència i grau d'acord amb les persones de l'entorn

	A favor	En contra
Amb la parella		
D'acord	70,0	58,9
En desacord	7,7	11,6
Amb els familiars		
D'acord	82,4	64,6
En desacord	10,0	16,4
Amb els companys de feina		
D'acord	49,4	27,4
En desacord	12,1	17,6
Amb el veïnat		
D'acord	43,6	28,6
En desacord	17,0	19,9
Facebook		
D'acord	42,4	17,6
En desacord	6,8	11,6
Twitter		
D'acord	18,8	4,2
En desacord	4,0	4,5

Exceptuant la parella, la resta de diferències són significatives. De nou, la tendència és que els qui estan d'acord amb la independència de Catalunya són els qui en major mesura comparteixen la mateixa posició amb els familiars, companys de feina, amb el veïnat i a les xarxes socials per Facebook i per Twitter.

Finalment, les dades que queden per analitzar són les referides a les dades sociodemogràfiques que es recullen al final del qüestionari.

A la taula següent es mostren, de manera agrupada, els resultats encreuats de totes les variables sociodemogràfiques segons el posicionament a favor o en contra de la independència que s'ha utilitzat fins ara:

TAULA 9. Posicionament sobre la independència i dades sociodemogràfiques

	A favor	En contra
Província		
Barcelona	61,8	38,2
Girona	73,9	26,1
Lleida	72,0	28,0
Tarragona	68,0	32,0
Preferència idiomàtica per respondre el qüestionari		
Català	81,5	18,5
Castellà	22,8	77,2
Li és indiferent	57,8	42,2
Sexe		
Home	61,2	38,8
Dona	66,9	33,1
Edat		
18-24 anys	87,0	13,0
25-34 anys	69,8	30,2
35-49 anys	71,2	28,8
50-64 anys	59,3	40,7
65 o més	51,7	48,3
Lloc de naixement		
Catalunya	78,0	22,0
Altres comunitats autònomes	27,3	72,7
Unió Europea	14,3	85,7
Resta del món	46,2	53,8
Sentiment de pertinença		
Europeu/a, català/ana i espanyol/a	40,4	59,6
Europeu/a i català/ana	98,6	1,4
Europeu/a i espanyol/a	2,3	97,7
Català/ana i espanyol/a	34,4	65,6
Només europeu/a	54,5	45,5
Només espanyol/a	5,0	95,0

Només català/ana	98,5	1,5
Posicionament eix Esquerra-Dreta		
Extrema esquerra	90,3	9,7
Esquerra	75,0	25,0
Centre-esquerra	73,2	26,8
Centre	50,4	49,6
Centre-dreta	42,3	57,7
Dreta	37,5	62,5
Extrema-dreta	50,0	50,0
Record de vot		
PPC	0,0	100,0
PSC	7,5	92,5
C's	4,0	96,0
CUP	93,2	6,8
Junts pel Sí	98,7	1,3
Catalunya sí que es pot	35,6	64,4
Sentiment de pertinença (2)		
Només espanyol/a	3,6	96,4
Més espanyol/a que català/ana	6,5	93,5
Tan espanyol/a com català/ana	23,6	76,4
Més català/ana que espanyol/a	87,2	12,8
Només català/ana	99,3	0,7
Llengua pròpia		
Català	90,0	10,0
Castellà	27,5	72,5
Totes dues igual	61,9	38,1
Primera llengua parlada		
Català	89,7	10,3
Castellà	42,2	57,8
Totes dues igual	72,7	27,3
Llengua habitual		
Català	88,9	11,1
Castellà	27,8	72,2
Totes dues igual	58,0	42,0
Sentiment religiós		
Catòlic/a practicant	54,2	45,8
Catòlic/a no practicant	59,8	40,2
Altres religions practicant	53,3	46,7
Altres religions no practicant	66,7	33,3
Agnòstic/a	75,0	25,0
Ateu/ea	68,8	31,2
Situació laboral		
Jubilat/ada o pensionista	53,3	46,7
Aturat/ada	60,6	39,4
Pensionista	26,7	73,3
Aturat/ada i busca la primera feina	100,0	0,0
Estudiant	81,1	18,9
Treball domèstic no remunerat	62,9	37,1

Situació laboral		
Empresari/ària o professional amb assalariats/ades	52,4	47,6
Professional o treballador/a autònom/a	71,6	28,4
Assalariat/ada indefinit/oda	68,8	31,2
Assalariat/ada eventual o interí/ina	85,0	15,0
Membre de cooperativa	100,0	0,0
Ajut familiar	50,0	50,0
Nivell de formació		
No sap llegir i escriure	50,0	50,0
Sap llegir i escriure però va anar menys de 5 anys a l'escola	25,0	75,0
Sense ESO, EGB o Batxillerat elemental	51,5	48,5
ESO completa	55,9	44,1
Batxillerat, BUP, COU	73,2	26,8
Cicle formatiu de grau mitjà	53,2	46,8
Cicle formatiu de grau superior	61,0	39,0
Diplomatura	72,2	27,8
Llicenciatura	70,7	29,3
Cursos d'especialització professional, Postgrau, Màster	79,4	20,6
Doctorat	57,1	42,9
Estat civil		
Casat/ada	63,3	36,7
Amb parella estable	78,8	21,2
Divorciat/ada	66,7	33,3
Separat/ada	64,3	35,7
Vidu/a	37,8	62,2
Solter/a	70,9	29,1
Classe social subjectiva		
Classe baixa	45,1	54,9
Classe mitjana-baixa	60,7	39,3
Classe mitjana-baixa	66,9	33,1
Classe mitjana-alta	71,1	28,9
Classe alta	100,0	0,0

Del conjunt de dades, s'assenyalaran tot seguit les que fruit de la prova de X^2 quadrat mostren uns resultats significatius.

Les primeres diferències rellevants són les relatives a la preferència idiomàtica en respondre el qüestionari, on 8 de cada 10 dels qui els prefereixen respondre en català estan a favor de la independència, davant de 3 de cada 4 que prefereixen respondre en castellà i es mostren contraris.

On també hi ha diferències és amb l'edat; en tots els segments són majoria els qui hi estan a favor que no pas en contra, i les diferències són més accentuades com més joves.

8 de cada 10 dels qui han nascut a Catalunya estan a favor de la independència, i els nascuts a d'altres comunitats autònomes, 7 de cada 10 hi estan en contra.

En el qüestionari s'han inclòs dues variables per mesurar el sentiment de pertinença. La primera no s'havia utilitzat en cap qüestionari del CEO; el matís és la introducció de la nacionalitat europea. Les diferències que assenyalen la taula són estadísticament significatives i hi ha una distinció important entre els qui se senten europeus/es i catalans/es i els qui se senten europeus/es i espanyols/es i o només catalans o només espanyols. En la segona variable relacionada amb el sentiment de pertinença que ja sempre s'ha utilitzat en els qüestionaris del CEO, les diferències entre els favorables a la independència i que se senten catalans/es i els espanyols/es contraris a la independència són estadísticament significatives.

El posicionament en l'eix esquerra-dreta també discrimina entre els favorables a la independència i els contraris, resultant ser els qui més a l'esquerra de l'eix, més favorables a la independència.

El record de vot a formacions favorables a la independència i els contraris també presenta diferències significatives.

L'ús de la llengua en el dia a dia, la primera que es va parlar quan era petit i la que es considera com a pròpia també presenten diferències rellevants entre els qui tenen el català en els tres àmbits com a llengua principal i la proporció dels favorables a la independència.

Segons la situació laboral, els pensionistes clarament es mostren contraris a la independència, i els estudiants són favorables.

El nivell de formació també és rellevant: com més formació, més elevada és la proporció dels qui estan a favor de la independència – deixant de banda el cas dels doctors/es els quals gairebé 6 de cada 10 estan a favor i 4 de cada 10 hi estan en contra –.

Finalment, els casats/des, els qui tenen parella estable, els divorciats/ades, els separats/des i els solters/es es mostren majoritàriament favorables a la independència.

3. Consideracions finals

En aquest darrer punt es recullen les dades més rellevants que s'han vist al llarg de l'Apunt de Treball:

- Deixant de banda els problemes econòmics, una gran majoria dels entrevistats i entrevistades assenyalen la insatisfacció amb la política i les relacions Catalunya-Espanya com un problema important.
- S'és més optimista amb la millora de la situació política que no pas econòmica.
- En general es pot afirmar que estem molt satisfets amb la vida i les relacions que establim amb qui ens envolta, així com també presentem una felicitat mitjana elevada en general.
- Confiem amb els altres, però poc.
- Les xarxes socials individuals són extenses, ens ajudarien en cas de necessitat i mantenim una certa comunicació més presencial que virtual.
- L'ús de les tecnologies de la comunicació està àmpliament estès, exceptuant el cas de les xarxes socials virtuals i l'ús que se'n fa d'aquests nous mecanismes de comunicació és important.
- L'ús de dites tecnologies és menor en cas de mecanismes de participació política no convencional.
- L'interès al voltant del tema de la independència és elevat entre els qui responen l'enquesta. El grau d'informació que se'n té al respecte és elevat també i les principals fonts d'informació segueixen sent les tradicionals: televisió i ràdio, premsa escrita i els familiars.
- De l'agrupació del posicionament sobre el debat de la independència resulta que gairebé 6 de cada 10 hi estan a favor, i 3 de cada 10 hi estan en contra.
- Estem disposats a parlar del tema si sorgeix en espais confortables, com són en un dinar familiar i en un restaurant amb amistats i la percepció majoritària és que les persones que ens són més properes, la parella si se'n té i la família, comparteixen la mateixa opinió sobre la independència de Catalunya.
- El perfil sociodemogràfic dels qui estan a favor de la independència es pot resumir en que són els més joves, nascuts a Catalunya, posicionats a l'esquerra, que se senten majoritàriament catalans i que tenen el català com a llengua pròpia i amb nivells formatius elevats els qui més a favor estan de la independència de Catalunya.

Un dels objectius d'aquest estudi és detectar si a Catalunya ens trobem amb el que es coneix com *espiral de silenci* al voltant del tema de la independència. Una vegada s'han vist els resultats de l'estudi, en un proper Paper de Treball es presentaran de manera més detallada els resultats al respecte.

Annex 1: Significació estadística dels resultats

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
2. I quins dels problemes que acaba de mencionar li afecta més a vostè personalment?	X^2	42,590
Agrupada.	gl	19
	Sig.	,001 ^{*,b,c}

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior.

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

c. Les freqüències esperades de caselles mínimes en aquesta subtaula són inferiors a 1. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
Situació econòmica actual	X^2	216,269
	gl	4
	Sig.	,000 [*]
Situació política actual	X^2	216,269
	gl	4
	Sig.	,000 [*]

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
Situació econòmica actual	X^2	19,256
	gl	3
	Sig.	,000 ^{*,b}
Situació política actual	X^2	216,269
	gl	4
	Sig.	,000 [*]

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

Taula d'ANOVA

			Suma de quadrats	gl	Media quadràtica	F	Sig.
9. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa molt poc satisfet/a i 10 molt satisfet/a, fins a quin punt diria que, en línies generals, està vostè satisfet/a de la seva vida actual? *	Inter-grups	(Combinades)	13,589	1	13,589	4,521	,034
	Intra-grups		2804,225	933	3,006		
	Total		2817,814	934			
11. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa completament infeliç i 10 completament feliç, en quina mesura es considera vostè una persona feliç o infeliç? *	Inter-grups	(Combinades)	,028	1	,028	,013	,911
	Intra-grups		2093,811	931	2,249		
	Total		2093,839	932			
12. En una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa que mai s'és suficientment prudent amb el tracte amb els altres i 10 que es pot confiar en la majoria de la gent, on es situaria vostè? *	Inter-grups	(Combinades)	22,961	1	22,961	7,627	,006
	Intra-grups		2787,633	926	3,010		
	Total		2810,594	927			
13. Diria vostè que, generalment, la majoria de les vegades la gent intenta ajudar als altres o que principalment miren per si mateixos? Utilitzi una escala de 0 a 10, en la qual 0 significa que la majoria de la gent només mira per ella mateixa i 10 que la *	Inter-grups	(Combinades)	,249	1	,249	,063	,801
	Intra-grups		3650,298	928	3,934		
	Total		3650,547	929			

Proves de χ^2 de Pearson

		Posicionament independència
27a. En els darrers dotze mesos, ha utilitzat alguna de les tecnologies de la comunicació (telèfon mòbil, correu electrònic, WhatsApp i xarxes socials) per contactar i/o comunicar-se amb algun polític/a (diputat/ada, regidor/a, senador/a) o partit polític.	χ^2 gl Sig.	18,253 3 ,000 ^{*,b,c}
27b. Contactar i/o comunicar-se amb alguna associació o organització (cultural, esportiva, professional, etc).	χ^2 gl Sig.	16,529 3 ,001 ^{*,b,c}
27c. Subscriure's a una llista de distribució sobre temes d'actualitat per rebre documents, peticions i/o campanyes.	χ^2 gl Sig.	20,109 3 ,000 ^{*,b}
27d. Escriure comentaris sobre temes d'actualitat, socials o polítics en algun fòrum, blog, xarxa social, etc.	χ^2 gl Sig.	14,762 3 ,002 ^{*,b}
27e. Realitzar una donació a alguna associació o organització.	χ^2 gl Sig.	14,739 3 ,002 ^{*,b,c}
27f. Firmar una petició o adherir-se a un manifest o campanya.	χ^2 gl Sig.	29,268 3 ,000 ^{*,b,c}
27g. Participar en la convocatòria d'una manifestació o acte reivindicatiu.	χ^2 gl Sig.	80,501 3 ,000 ^{*,b,c}

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de χ^2 és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de χ^2 no siguin vàlids.

c. Les freqüències esperades de caselles mínimes en aquesta subtaula són inferiors a 1. Pot ser que els resultats de χ^2 no siguin vàlids.

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
Interès tema independència	X^2	132,780
	gl	3
	Sig.	,000 ^{a,b,c}
Informa/adat sobre independència	X^2	40,262
	gl	2
	Sig.	,000 ^{a,b}

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

c. Les freqüències esperades de caselles mínimes en aquesta subtaula són inferiors a 1. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament Independència
30a. Ha obtingut informació sobre el debat al voltant de la independència de Catalunya de les següents fonts d'informació?	X^2	7,191
Premsa impresa.	gl	4
	Sig.	,126 ^{a,b}
30b. Televisió i ràdio.	X^2	9,311
	gl	4
	Sig.	,054 ^{a,b}
30c. Amics i familiars.	X^2	24,402
	gl	4
	Sig.	,000 ^{a,b,*}
30d. Facebook.	X^2	38,036
	gl	4
	Sig.	,000 [*]
30e. Twitter.	X^2	23,586
	gl	4
	Sig.	,000 [*]
30f. Altres xarxes /recursos socials.	X^2	15,493
	gl	4
	Sig.	,004 [*]

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

a. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids

b. Les freqüències esperades de caselles mínimes en aquesta subtaula són inferiors a 1. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
31a. I quanta n'ha obtingut de la premsa impresa?	X^2	4,043
	gl	5
	Sig.	,543 ^{a,b}
31b. I quanta n'ha obtingut de la televisió i la ràdio?	X^2	3,211
	gl	5
	Sig.	,668 ^{a,b}
31c. I quanta n'ha obtingut dels amics i familiars?	X^2	30,710
	gl	5
	Sig.	,000 ^{a,b,*}
31d. I quanta n'ha obtingut de facebook?	X^2	5,672
	gl	5
	Sig.	,339 ^{a,b}
31e. I quanta n'ha obtingut de twitter?	X^2	4,436
	gl	4
	Sig.	,350 ^{a,b}
31f. I quanta n'ha obtingut d'altres xarxes/recursos socials?	X^2	1,219
	gl	5
	Sig.	,943 ^{a,b}

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

a. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

b. Les freqüències esperades de caselles mínimes en aquesta subtaula són inferiors a 1. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
Xerrada local	X^2	87,658
	gl	4
	Sig.	,000 ^{*b}
Feina	X^2	73,385
	gl	4
	Sig.	,000 [*]
Restaurant	X^2	120,901
	gl	4
	Sig.	,000 ^{*b}
Dinar familiar	X^2	143,906
	gl	4
	Sig.	,000 ^{*b}
Facebook	X^2	46,550
	gl	4
	Sig.	,000 [*]
Twitter	X^2	27,736
	gl	4
	Sig.	,000 [*]

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
Amb la parella	X^2	12,977
	gl	4
	Sig.	,011*
Amb els familiars	X^2	41,100
	gl	4
	Sig.	,000 ^{a,b}
Amb els companys/es de feina	X^2	45,195
	gl	4
	Sig.	,000*
Amb els veïns/es	X^2	22,966
	gl	4
	Sig.	,000*
Amb Facebook	X^2	61,693
	gl	4
	Sig.	,000*
Amb Twitter	X^2	43,851
	gl	4
	Sig.	,000*

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X^2 és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X^2 no siguin vàlids.

Proves de X^2 de Pearson

		Posicionament independència
Província.	X^2	7,240
	gl	3
	Sig.	,065
F4. Prefereix que li faci les preguntes en català o en castellà?	X^2	276,523
	gl	2
	Sig.	,000 ⁺
Q1. Estic parlant amb un home o una dona?	X^2	3,237
	gl	1
	Sig.	,072
Q2. Digu'm la seva edat, si us plau.	X^2	41,608
	gl	4
	Sig.	,000 ⁺
C0. Em podria dir on va néixer?	X^2	204,011
	gl	3
	Sig.	,000 ^{+b}
C0. Amb quina de les següents frases se sent més identificat/ada? Em sento...	X^2	436,761
	gl	8
	Sig.	,000 ⁺
C1. Quan es parla de política normalment s'utilitzen les expressions esquerra i dreta. Vostè com es defineix d'extrema esquerra, esquerra, centre-esquerra, centre, centre-dreta, dreta o extrema dreta?	X^2	111,633
	gl	8
	Sig.	,000 ^{+c}
C3. I em podria dir a quin partit o coalició va votar en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya_ AGRUPADES	X^2	596,548
	gl	8
	Sig.	,000 ⁺
C5a. Pot indicar-me quina és la seva llengua? Ens referim a quina és la llengua que vostè considera com a pròpia.	X^2	335,962
	gl	4
	Sig.	,000 ^{+b,c}

C5b. Recorda quina llengua va parlar primer vostè, a casa, quan era petit?	X ²	219,394
	gl	3
	Sig.	,000 ^{*,b}
C5c. Pot indicar-me quina és la seva llengua habitual? Ens referim a la llengua que parla més sovint.	X ²	316,724
	gl	3
	Sig.	,000 ^{*,b}
C7. Des del punt de vista religiós, vostè es considera...	X ²	20,031
	gl	7
	Sig.	,006 [*]
C8a. Vostè és...?	X ²	24,397
	gl	5
	Sig.	,000 ^{*,b}
C8b. Vostè és...?	X ²	13,489
	gl	6
	Sig.	,036 ^{*,b,c}
C9. Quin és el nivell màxim de formació que ha assolit?	X ²	45,763
	gl	12
	Sig.	,000 ^{*,b,c}
CX1. Digui'm, si us plau, quin és el seu estat civil?	X ²	36,368
	gl	6
	Sig.	,000 ^{*,b,c}
C11. En la seva opinió, quin dels següents termes defineix millor la seva classe social?	X ²	16,727
	gl	6
	Sig.	,010 ^{*,b,c}

Els resultats es basen en files i columnes no buides de cada subtaula més a l'interior

*. L'estadístic de X² és significatiu al nivell ,05.

b. Més del 20% de las caselles d'aquesta subtaula esperaven freqüències de casella inferiors a 5. Pot ser que els resultats de X² no siguin vàlids.

c. Les freqüències esperades de caselles mínimes en aquesta subtaula són inferiors a 1. Pot ser que els resultats de X² no siguin vàlids.

Referències

Hampton, K.N., Rainie, L., Lu, W., Dwyer, M., Shin, I., i Purcell, K. (2014): *Social Media and the "Spiral of Silence"*. Pew Research Center, Washington, DC. Accessible a <http://www.pewinternet.org/2014/08/26/social-media-and-the-spiral-of-silence/>

